

Poradník počátkujícího i drobného przedsiębiorcy II

REPUBLIKA CZESKA

1 Wprowadzenie

Rynek czeski oferuje całkiem przyzwoite warunki do rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej, jednak rozpocząć działalność w Czechach jest trudniejsze, niż jak by się wydawało. Hamulcem jest głównie biurokracja i zbyt długie oczekiwanie na różne zezwolenia. Z badań ManpowerGroup Total Workforce 2019 wynika, że pod względem wskaźnika trudności prowadzenia działalności gospodarczej należymy do średnich na świecie, przed nami w Europie to np. Niemcy, Austria, Polska, za nami Słowacja, Rumunia, Węgry. Wskaźnik uwzględnia trudność założenia firmy, otoczenie podatkowe, przepisy budowlane, otoczenie kredytowe, ochrona inwestycji, swoboda handlu międzynarodowego czy rozwiązywanie niewypłacalności.

Jakie są plusy i minusy prowadzenia działalności gospodarczej w RCZ? Fakt, że Republika Czeska ma wykwalifikowaną siłę roboczą przemawia za przedsiębiorczością, podczas gdy Republika Czeska jest stosunkowo małym rynkiem z bardzo niskim bezrobociem. Oznacza to, że jest problem z obsadzeniem niektórych stanowisk pracy. Jednak patrząc z perspektywy osób szukających pracy, często narzekają, że nie mogą znaleźć porządnej pracy. Przede wszystkim wyobrażają sobie dobre podejście przełożonych i odpowiednie wynagrodzenie. Owszem wspomniane badanie wskazuje, że w krajach bloku wschodniego mamy najwyższe zarobki. Ważnym tematem jest poziom płacy minimalnej, gdy rośnie presja związków zawodowych, a to oznacza stale rosnące koszty przedsiębiorców, którzy tracą możliwość docenienia indywidualnych ponadprzeciętnych wyników pracowników, ale muszą podnieść płace dla wszystkich. Słabe strony Czechów, to znajomość języków obcych i udział kobiet na rynku pracy. Absolutna ignorancja pracy w niepełnym wymiarze godzin i elastycznych miejsc pracy jest szczególnie niekorzystna dla firm, ponieważ często tracą one wykwalifikowaną, a ponadto bardzo wydajną i zorganizowaną siłę roboczą. Na elastyczność rynku pracy nie ma dobrego wpływu ani jeden z najdłuższych okresów wypowiedzenia pracy na świecie - dwa miesiące z wyjątkowo silną ochroną pracowników, co utrudnia tworzenie nowych miejsc pracy. Praktycznie rzecz biorąc, prowadzenie działalności gospodarczej nie jest możliwe bez zdolnego pracownika finansowego, a w przypadku zatrudniania pracowników także dobrej księgowej, ewentualnie doradcy podatkowego i prawnika. Kolejnym istotnym warunkiem jest wysokiej jakości oprogramowanie księgowe. Służy nie tylko pełnej księgowości, ale także uprzedza na obowiązki przedsiębiorcy w zakresie wszystkich podatków, opłat, a także aktualizacji w przypadku zmian w przepisach ustawowych i wykonawczych.

Podstawą jest jednak dobry plan biznesowy, finansowy, personalny i marketingowy. Ponadto chęć, determinacja, poczucie ryzyka, idealnie też sieć kontaktów i potencjalnych partnerów biznesowych. Odwaga, cierpliwość, silne nerwy, odporność i elastyczność. Jediną pewnością w biznesie to ciągła zmiana.

2 Prowadzenie działalności w postaci spółki z o.o.

2.1 Podstawowe informacje

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, to najczęściej stosowana forma prowadzenia działalności gospodarczej w RCZ. Jest to najprostsza forma spółki kapitałowej, chociaż zawiera wiele elementów spółki osobowej.

2.1.1 Podstawowa charakterystyka spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (s.r.o.) jest następująca:

- najniższa liczba założycieli: 1 osoba fizyczna lub 1 osoba prawna
- najwyższa liczba wspólników: bez ograniczenia
- minimalna wysokość kapitału podstawowego: 1- CZK
- najniższy możliwy wkład: 1,- CZK
- najwyższy możliwy wkład: bez ograniczenia
- zakres spłaty wkładu w momencie powstania: 30 % na wkład pieniężny i 100 % na wkład niepieniężny
- termin spłaty wkładu: indywidualny, ustalony aktem spółki, najpóźniej do 5 lat od chwili powstania spółki lub przejęcia obowiązku wkładu
- liczba głosów do wkładu: na każdą 1,- CZK 1 głos, akt założycielski może ustalić inaczej
- odpowiedzialność wspólnika za zobowiązania spółki: wspólnie i niepodzielnie do wysokości, w jakiej nie spełnili swój obowiązek zgodnie ze stanem zapisanym do rejestru handlowego w momencie, gdy zostali wezwani wierzycielem do pełnienia
- przedmiot działalności: prowadzenie działalności gospodarczej, ale można ją również założyć do innych celów
- organy spółki: walne zgromadzenie, organ statutowy – prezes, wiceprezesi, rada nadzorcza – nieobowiązkowa, ewentualnie inne według akt założycielskich
- dokument założycielski: akta spółki lub akt założycielski w postaci dokumentu urzędowego (akt notarialny)

2.1.2 Formalności dokumentu założycielskiego

Przed samym założeniem i otwarciem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością powinien założyciel/założyciele wziąć pod uwagę następujące elementy umowy założycielskiej/umowy spółki:

- **Nazwa handlowa spółki**

Wybierając nazwę spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, więc firmy handlowej, pod którą spółka będzie działać i pod którą zostanie zarejestrowana w rejestrze handlowym, konieczne jest wybranie nazwy, aby nazwa firmy nie była wymienna z inną firmą lub nie działała myląco. W ocenie pełne sformułowanie nie jest decydujące, ale to, w jaki sposób nazwa zamiennie wpływa na zwykłego (potencjalnego) klienta.

Nazwę handlową należy uznać za zamienną, jeżeli jest taka sama (lub nieznacznie się różni) w pewnej charakterystycznej, dominującej części z nazwą handlową innego przedsiębiorcy. Aby odróżnić nazwę firmy, nie wystarczy mieć innego załącznika wskazującego formę prawną (np. Spół. z o.o. albo sp.z.o.o.) Wybór odpowiedniej nazwy firmy można w pierwszej kolejności zweryfikować na portalu internetowym Ministerstwa Sprawiedliwości: www.justice.cz, na którym zarejestrowane są firmy handlowe, a także z wyprzedzeniem skonsultować treść nazwy firmy z notariuszem, który sporządzi akt notarialny o założeniu firmy.

- **Siedziba spółki**

W aktach założycielskich nie trzeba podawać dokładnego adresu nowo założonej spółki, lecz wystarczy podać tylko miasto. Procedura ta jest zalecana, ponieważ przy późniejszej zmianie siedziby spółki nie będzie konieczne zmieniać akt spółki zapisem notarialnym a przez to ponosić zwiększone koszty.

- **Przedmiot prowadzenia działalności gospodarczej**

Lepiej w aktach założycielskich podać szerszy zakres przedmiotów działalności, i to szczególnie te, które są bezpośrednio lub pośrednio powiązane z podstawową działalnością spółki, a nawet te, które firma zamierza realizować w przyszłości. Ograniczając szerszy zakres przedmiotu działalności w aktach założycielskich przedsiębiorca w przypadku przyszłej zmiany przedmiotu działalności, unika się

konieczności zmiany w dokumencie założycielskim w postaci aktu notarialnego i z tym związanymi kosztami.

▪ **Organ statutowy – prezes spółki**

Dokument założycielski powinien zawierać wyznaczenie pierwszych członków zarządu spółki z o.o. Dokument założycielski powinien również zawierać sposób występowania w imieniu spółki (organu statutowego). Ogólnie obowiązuje, że jeśli spółka ma kilka prezesów i dokument założycielski nie określa inaczej, reprezentuje spółkę każdy prezes osobno. W przypadku, że w przyszłości nastąpi zmiana prezesa, lub zmiana liczby prezesów, nie będzie wymagało fakt ten zapisać do akt założycielskich i mienić tak ich treść zapisem notarialnym, zmiana odbędzie się tylko w ramach wniosku do rejestru handlowego.

▪ **Wyznaczenie wspólników spółki**

- Wskazanie imiennie i miejsca zamieszkania, czy siedziby wspólników. Spółka może mieć jednego lub nieograniczoną liczbę wspólników, mogą to być osoby fizyczne lub prawne;
- Wskazanie rodzajów i wysokości udziałów każdego wspólnika i praw a obowiązków z nimi związanymi, jeżeli umowa spółki pozwala na utworzenie różnych rodzajów udziałów;
- Wysokość wkładu lub wkładów przypadających a udział lub udziały i wyznaczenie zarządcy wkładu.

▪ **Wysokość kapitału zakładowego**

Minimalna wysokość kapitału zakładowego wynosi 1 CZK. Kapitał zakładowy należy wpłacić na konto spółki, założone przez bank po przedstawieniu aktu założycielskiego. Aczkolwiek jest to tylko pozycja księgowa, niewyobrażająca żadne faktyczne pieniądze, ani realny majątek spółki, wysokość kapitału zakładowego ma pewien psychologiczny wpływ na potencjalnych partnerów biznesowych i ogólnie na wiarygodność firmy.

Z tego powodu wskazane jest ustalenie kapitału zakładowego **sp.z o.o. w kwocie od 50 000 do 100 000 CZK.**

2.2 Korzyści przedsiębiorczości dzięki sp. z o.o.

Główną zaletą prowadzenia działalności gospodarczej przez sp. z o.o. niewątpliwie jest odpowiedzialność za zobowiązania spółki. Wspólnicy sp. z o.o. nie odpowiadają za zobowiązania spółki całym swoim majątkiem, tak jak jest w przypadku osób prowadzących działalność na własny rachunek, ale jedynie do wysokości swojego zapłaconego kapitału zakładowego, zgodnie z zapisem w rejestrze handlowym.

Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością może założyć i jej pośrednictwem prowadzić działalność gospodarczą jedna osoba/wspólnik, który jednocześnie może być jedynym prezesem.

Założenie sp. z o.o. jest w porównaniu do innych osób prawnych (np. spółka akcyjna) stosunkowo łatwą i raczej nie kosztowną sprawą. Spółka z o.o. działa pod **dowolną nazwą**, którą wybierze przy zakładaniu spółki, co jest istotne podczas promowania spółki. Osoba prowadząca działalność na własny rachunek musi natomiast prowadzić działalność gospodarczą pod swoim imieniem i nazwiskiem, do której może jedynie dołączyć odróżniający dodatek.

Niewątpliwą zaletą może być również niska kwota obowiązkowego kapitału zakładowego (np. w stosunku do spółki akcyjnej), tj. 1 CZK a związana z tym niska kwota minimalnego wkładu wspólnika, również 1 CZK.

Ponadto, co dotyczy korzyści podatkowych, osoba prawna płaci tylko podatek dochodowy (19 %) i podatek od wynagrodzenia z zysku podzielonego pomiędzy wspólników (15 %), przy czym ogólnie ma znacznie lepsze możliwości optymalizacji podatkowej, ponieważ osoby prowadzące działalność na własny rachunek muszą płacić nie tylko podatek dochodowy, ale także ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. Z drugiej strony należy dodać, że osoby prowadzące działalność na własny rachunek mogą dochodzić swoich wydatków podatkowych według stawki ryczałtowej.

Własność spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wiąże się również z pewnym prestiżem społecznym, a wydłużający się okres udanego istnienia firmy zwiększa jej wartość rynkową, na przykład wtedy, gdy może być następnie korzystnie sprzedana. Osoba prowadząca działalność na własny rachunek może zwiększyć koszty swojej pracy podczas swojej działalności, ale nie tworzy żadnej wartości, którą można łatwiej przenieść na inną osobę. Spółka może również rozwijać się, zwiększając wkłady wspólników, lub dołączając nowych

wspólników. Zarządzanie spółką z o.o. to również możliwość przekazania jej prezesowi, dalszym wspólnikom, w przypadku których osoba prowadząca działalność na własny rachunek nie może z drugiej strony **skutecznie przekazać** zarządzania przedsiębiorczości innej osobie.

Ogólnie można stwierdzić, że poprzez spółkę z o.o. jest najkorzystniejszą formą osoby prawnej do celów biznesowych, na niekorzyść może być jednak bardziej czasowo skomplikowane zamknięcie spółki lub jej likwidacja.

2.3 Założenie i powstanie spółki z o.o.

2.3.1 Proces założenia i powstania spółki z o.o.

Utworzenie spółki z o.o. to krok poprzedzający jej powstanie, do którego następuje w chwili wpisu do właściwego rejestru handlowego. Spółkę założono na podstawie umowy spółki, ewentualnie aktu założycielskiego, (jeśli jest tylko jeden założyciel), sporządzonego w formie aktu notarialnego.

Treść umowy spółki, występująca jako dokument założycielski, reguluje ustawa nr. 90/2012 Dz., o spółkach handlowych i spółdzielniach (dalej tylko ustawa o korporacjach handlowych). Oprócz obowiązkowych wymagań, które musi umowa spółki/dokument założycielski zawierać (wyżej wymienione), można w niej również uregulować, czy spółka wyda statut regulujący wewnętrzną organizację spółki i więcej szczegółowo niektóre kwestie zawarte w umowie.

Jednak po spisaniu umowy spółki/dokumentu założycielskiego należy podjąć kolejne czynności prawne. Szczególnie należy w Urzędzie Ewidencji Gospodarczej uzyskać odpis z rejestru prowadzenia działalności gospodarczej upoważniającego osobę prawną do wykonywania przedmiotu działalności określonego w umowie spółki. W celu uzyskania Zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej należy wypełnić ujednolicony formularz rejestracyjny. Ponadto można go złożyć osobiście lub drogą elektroniczną za pośrednictwem strony internetowej Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Opłata administracyjna za wydanie odpisu z rejestru handlowego wynosi 1000 CZK, a termin to około 5 dni roboczych.

Kolejny krok powstania spółki z o.o. to wkład kapitału zakładowego, określonego w umowie spółki. Zarządca wkładu otworzy w przez niego wybranym banku konto w celu depozytu kapitału zakładowego. Bank otworzy konto w przypadku, jeśli zostanie przedłożony akt notarialny o założeniu spółki. O złożeniu kapitału zakładowego wyda bank zarządcy wkładu zaświadczenie depozytu.

Następnie składa się wniosek o wpis spółki do rejestru handlowego, a to w właściwym krajowym rejestrze handlowym. Wniosek o wpis należy złożyć w ciągu 90 dni od założenia spółki. Wniosek o wpis do rejestru handlowego musi zostać podpisany przez wszystkich prezesów i ich podpisy muszą być uwierzytelnione.

Załączniki do wniosku:

- Umowa spółki lub akt założycielski w postaci aktu notarialnego;
- Odpis z rejestru Urzędu Ewidencji Gospodarczej;
- Oświadczenie zarządcy depozytu wraz z uwierzytelnionym podpisem i zaświadczeniem z banku o złożeniu kapitału zakładowego;
- Dokument dotyczący uzasadnienia prawnego co do wykorzystywania lokalu, w którym znajduje się siedziba, więc odpis z księgi wieczystej siedziby nie starszy jak 3 miesiące, potwierdzający własność lokalu, w którym spółka ma siedzibę; a jeśli nie jest właścicielem, to zgodę właściciela lokalu lub administratora, upoważnionego do udzielenia takiej zgody;
- honorowe oświadczenie zarządu o zdolności do wykonywania swojej funkcji w spółce wraz z uwierzytelnionymi podpisami;
- wyciąg z rejestru karnego prezesa
 - w przypadku obywatela RCZ sąd rejestracyjny uzyskuje go teraz sam i nie trzeba go tłumaczyć. Natomiast w przypadku rejestracji prezesa - obywatela innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, u którego jest wymagane przedstawienie wyciągu z rejestru karnego lub równoważnego dokumentu wydanego przez właściwy organ sądowy lub administracyjny tego państwa członkowskiego ostatniego miejsca pobytu, jeśli państwo to wydaje właściwy wyciąg z ewidencji karnej lub takiego równoważnego dokumentu nie wydaje, przedstawi honorowe oświadczenie złożone przez członka zarządu przed notariuszem lub organem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, którego jest obywatelem, lub państwa członkowskiego Unii Europejskiej ostatniego miejsca zamieszkania. Obywatel, który nie jest obywatelem RCZ lub innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej powinien przedstawić wyciąg z rejestru karnego lub równoważny dokument państwa, którego prezes jest obywatelem; jeżeli państwo to nie wydaje wyciągu z rejestru karnego lub

równoważnego dokumentu, osoba fizyczna przedkłada notariuszowi lub organowi państwa oświadczenie honorowe.

Wszystkie wymienione dokumenty muszą być przedstawione w formie oryginału i nie mogą być starsze niż 3 miesiące. W przypadku dokumentów w językach obcych należy je przetłumaczyć na język czeski, a w niektórych krajach powinny zawierać również klauzulę uwierzytelnienia (Apostile).

Sąd rejestrowy wydaje decyzję rejestracyjną dotyczącą rejestracji spółki i przesyła ją na adres zarejestrowanej spółki. Jak wspomniano powyżej, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zostaje utworzona poprzez wpis do rejestru handlowego. Rejestracji nowej firmy dokonuje Sąd Rejestrowy w ciągu 5 dni roboczych od otrzymania wniosku wraz z załącznikami. W przypadku braku załącznika wezwie składającego wniosek do poprawy i ponownego załączenia załączników, co może wydłużyć administracyjny termin rejestracji.

Po rejestracji w rejestrze handlowym spółka jest również zobowiązana do złożenia wniosku o podatek dochodowy od osób prawnych do właściwego zarządcy podatkowego, nie później niż 8 dni od dnia, w którym była zobowiązana do wykonania czynności określonych w niniejszej ustawie dla podatnika.

3 Podstawowe obowiązki

3.1 Założenie działalności gospodarczej

Aby założyć działalność gospodarczą jako osoba prawna, w przeciwieństwie do firmy prowadzącej działalność na własny rachunek, zawsze należy uzyskać **zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej**. Lista możliwych zezwoleń na prowadzenie działalności [Zakres działalności](#). Ponadto konieczne jest posiadanie umowy spółki, siedziby i rachunku bankowego firmy.

3.2 Zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej – Urząd Ewidencji Gospodarczej

Na początku działalności należy udać się na [živnostenský úřad \(urząd ds. prowadzenia działalności gospodarczej\)](#) i wypełnić ujednolicony [Jednotný registrační formulář](#) (formularz rejestracyjny). Za pomocą jednolitego formularza rejestracyjnego można jednocześnie dokonać wszystkich niezbędnych i wybranych rejestracji i deklaracji, tj. rozpocząć działalność

gospodarczą, rejestrację podatku dochodowego i powiadomić administratora ubezpieczeń społecznych i zakłady ubezpieczeń zdrowotnych (własne i wszystkie ZUS potencjalnych pracowników). Jednocześnie w ten sposób można, w zależności o indywidualnych potrzeb, dokonać zgłoszenia płatnika podatku drogowego, płatnika podatku VAT (DPH) lub rejestracji płatnika podatku dochodowego od pracowników. Nie wymaga się składania oświadczenia o niekaralności (wypis z rejestru sądowego). Urząd załatwia to we własnym zakresie.

Zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej, więc dokument w formie papierowej o naszej działalności dziś już nie jest wydawany. Na Urzędzie Ewidencji Gospodarczej otrzymujemy zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej, a jeśli należy go gdziekolwiek przedstawić, można wydrukować **wyciąg z rejestru ewidencji gospodarczej** (patrz [Rejestry](#)). Poprzednie „papierowe” zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej jest nadal ważne.

W większości przypadków do uzyskania zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej wystarczy zgłoszenie zamiaru założenia firmy w dowolnym Urzędzie Ewidencji Gospodarczej. Jest to możliwe, jeżeli spełni się [warunki ogólne](#), zwykle ograniczające się do okazania dowodu osobistego i wniesienia stosownych opłat, co najczęściej w zupełności wystarcza, ponieważ większość branż w samozatrudnieniu zalicza się do kategorii [nieregulowanej działalności gospodarczej](#).

Jeżeli przedsiębiorca planuje prowadzić działalność zaliczaną do [działalności regulowanej](#) lub [rzemiosł](#), ma obowiązek złożyć dokumenty potwierdzające jego umiejętności zawodowe, np. dyplomy czy poświadczenie praktycznej znajomości zawodu.

3.3 Kasy chorych i CZZUS – Ubezpieczenie zdrowotne i socjalne

Z prowadzeniem działalności gospodarczej wiąże się także obowiązek ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego. Jeśli firma zatrudnia pracowników, musi zarejestrować ich w zakładzie ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, a następnie opłacić ubezpieczenie społeczne i zdrowotne w imieniu pracowników. Formularze można odebrać na placówce ZUS (OSSZ – powiatowy zakład ubezpieczeń) oraz właściwych kasach chorych wszystkich pracowników. Wszelkie formularze można także wypełnić online.

Ogólny przegląd o ubezpieczeniu ustawowym, czy już socjalnym lub zdrowotnym można znaleźć [tutaj](#).

3.3.1 Informacja o ubezpieczeniu zdrowotnym i socjalnym oraz o zaliczkach

Przedsiębiorca opłaca składki ubezpieczenia dla pracowników na rachunek odpowiedniej kasy chorych, kwota jest zawsze podana jako suma kwot składek ubezpieczenia poszczególnych pracowników, ubezpieczonych w tej kasie chorych. Zobowiązany jest do opłacenia składek

ubezpieczenia od [dnia](#) podjęcia pracy przez pracownika. Jego rozpoczęcie pracy musi zgłosić odpowiedniej kasie chorych w ciągu ośmiu dni.

Pracodawca płaci składki na ubezpieczenie zdrowotne za pracowników w wysokości 13,5% z podstawy wymiaru po zaokrągleniu do 1 CZK. Pracownikom zostanie potrącona jedna trzecia tej kwoty (tj. 4,5%) od wynagrodzenia, nawet bez jego zgody, podczas gdy pozostałe dwie trzecie (tj. 9%) są opłacane przez pracodawcę.

Minimalna wysokość składek ubezpieczenia

Minimalna wysokość ubezpieczenia jest określana na podstawie minimalnej podstawy wymiaru, która jest [minimalnym wymiarem wynagrodzenia](#) pracownika - od 1.1.2019r. kwota ta wynosi 13 350 CZK, więc minimalne ubezpieczenie [pracowników](#) wynosi **1 803 CZK**.

Dla [niektórych pracowników](#) jednak **nie obowiązuje przestrzeganie minimalnego wymiaru wynagrodzenia**. W przypadku takiego pracownika podstawą wymiaru jest jego faktyczny dochód.

Wszystkie informacje na temat podstawy wymiaru i obliczenia kwoty ubezpieczenia zdrowotnego można znaleźć na stronie internetowej [Ogólnej Kasy Chorych RCZ](#), ale są one obowiązujące dla wszystkich zakładów ubezpieczeń zdrowotnych.

Termin płatności zaliczek na ubezpieczenie zdrowotne

Składki na ubezpieczenia pracownika opłacane są za poszczególne miesiące kalendarzowe i **termin obowiązuje od 1 do 20 dnia następnego miesiąca kalendarzowego**. Pracodawca jest zobowiązany prowadzić ewidencję dokumentów potwierdzających dokonane płatności ubezpieczeniowych. Na wniosek odpowiedniego zakładu ubezpieczeń zdrowotnych jest on zobowiązany do przedstawienia danych istotnych dla obliczenia składki, w tym osobistego numeru identyfikacyjnego każdego pracownika. Decydującym okresem, od którego ustala się podstawę wymiaru pracownika, jest miesiąc kalendarzowy, za który opłacana jest składka ubezpieczeniowa.

Pracodawcy zobowiązani są wraz z opłacaniem składek ubezpieczeniowych, do **przedstawienia** wszystkim zakładom ubezpieczeń zdrowotnych, w których ubezpieczeni są ich pracownicy, [przeglądu płatności składek](#). Raport zostanie dostarczony nie później niż do 20 dnia następnego miesiąca.

Prace wykonywane poza stosunkiem pracy

Do celów ubezpieczenia zdrowotnego za pracownika uważa się również osobę pracującą na podstawie [umowy zlecenia](#), ewentualnie więcej niż jednej umowy zlecenia z jednym pracodawcą, jeżeli osiągnie w miesiącu kalendarzowym policzalny dochód, którego wysokość określona jest na 3 000 CZK (od 1.1.2019r).

3.3.2 Składki na ubezpieczenie socjalne

[Składki na ubezpieczenie socjalne](#) obejmują płatności na **ubezpieczenie zdrowotne**, emerytalne i **składki państwowej polityki zatrudnienia**. Kto jest zobowiązany do opłacenia ubezpieczenia, jaka jest jego wysokość oraz szczegółowe informacje na temat ubezpieczenia emerytalnego i chorobowego są publikowane na stronie www.businessinfo.cz lub na stronie Czeskiego Zakładu Ubezpieczenia Społecznego www.cssz.cz.

[Obowiązki pracodawców](#)

- Zobowiązani są odprowadzać także składki ubezpieczenia, które jest zobowiązany zapłacić pracownik.
- Zobowiązani są sami do obliczenia składek, które są zobowiązani odprowadzać.
- Zobowiązani są do przedstawienia przeglądu wysokości składek
- Jeżeli pracownik otrzymuje wynagrodzenie w walucie obcej, przelicza się je na czeską walutę według kursu walutowego ustalonego przez Czeski Bank Narodowy, obowiązującego w ostatnim dniu miesiąca kalendarzowego, za który wypłacana jest składka.
- Miejscowa przynależność powiatowego zakładu ubezpieczenia społecznego w tym przypadku opiera się o siedzibę pracodawcy.

Wyliczanie wysokości składki ubezpieczeniowej

Postęp dla [wyliczenia składek ubezpieczenia](#) dokładnie opisany jest na stronie CZ ZUS.

Wysokość składek ubezpieczenia

[Stawki ubezpieczenia](#) z podstawy wymiaru wynoszą od 1.7.2019r.:

- dla pracodawców **24,8 %** z podstawy wymiaru, z tego 2,1 % na ubezpieczenie zdrowotne, 21,5 % na ubezpieczenie emerytalne, 1,2 % na państwową politykę zatrudnienia,
- dla pracowników **6,5 %**,
- dla pracowników zagranicznych **2,1 %** z wymiaru podstawy.

W przypadku pracowników zagranicznych **minimalna kwota ubezpieczenia chorobowego wynosi 126 CZK** (2,1% z podstawy wymiaru wynagrodzenia, która czyni 6000 CZK).

Na podstawie ustawy nr [32/2019 Dz.](#) następuje z mocą od 1.7.2019r. do anulowania tzw. okresu karencji, za który w przypadku tymczasowej niezdolności do pracy nie jest wypłacane osobie w stosunku pracy rekompensata wynagrodzenia (zwykle pierwsze 3 dni trwania tymczasowej niezdolności do pracy). W ramach pewnej rekompensaty za anulowanie okresu karencji stawka składek na ubezpieczenie chorobowe zmniejsza się o **0,2%** ze skutkiem od tego samego dnia - zmiana § 7 ust. 1 litery a) c) punkt 2 oraz litery e) ustawy nr [589/1992 Dz.](#), o ubezpieczeniu społecznym i składkach na państwową politykę zatrudnienia, w brzmieniu późniejszych przepisów.

Sposób opłacania ubezpieczenia

Ubezpieczenie opłaca się w walucie czeskiej przelewem bezgotówkowym z rachunku bankowego, gotówką za pośrednictwem banku, kas oszczędnościowych lub podmiotów posiadających licencję na świadczenie usług pocztowych. Kwoty w wysokości do 10 000 CZK można wpłacać gotówką bezpośrednio w kasach właściwego Powiatowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (OSSZ). W przypadku wpłat dokonywanych w kasach Powiatowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (OSSZ), za datę wpłaty uznaje się dzień zaksięgowania kwoty na rachunku podmiotu świadczącego usługi bankowe dla właściwego Powiatowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (OSSZ).

Termin płatności składek

[Termin płatności składek](#) jest dla pracodawcy od 1 do 20 dnia następującego miesiąca.

Jednym z ważnych warunków uzyskania emerytury jest przewidziany i określony okres ubezpieczenia.

Uczestnikami czeskiego systemu ubezpieczeń społecznych są cudzoziemcy posiadający zezwolenie na trwały lub czasowy pobyt na terytorium Republiki Czeskiej, którzy pozostają w stosunku zatrudnienia lub w stosunku podobnym z pracodawcą posiadającym siedzibę na terytorium Republiki Czeskiej, pracownicy w stosunku zatrudnienia regulowanym przepisami obcego państwa oraz obywatele innych państw samo zatrudnieni na terytorium Republiki Czeskiej. Ponadto niektóre warunki uczestnictwa w systemie ubezpieczeń emerytalnych (łącznie z wypłatami świadczeń emerytalnych) mogą być dodatkowo regulowane międzynarodowymi umowami bilateralnymi o ubezpieczeniach społecznych

3.3.3 Ubezpieczenie społeczne osób migrujących w ramach UE – Powiatowego ZUS (OSSZ)

Główne **przepisy prawne, którymi kieruje się** socjalne zabezpieczenie osób migrujących w ramach UE, to:

- [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(WE\) nr 883/2004](#) o koordynacji systemów ubezpieczenia społecznego
- [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(WE\) nr 987/2009](#), którym ustanowiono szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia nr 883/2004
- [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 465/2012 z dnia 22 maja 2012r.](#), na podstawie którego zmieniono rozporządzenie (WE) nr 883/2004 o koordynacji systemów ubezpieczenia społecznego i rozporządzenia (WE) nr 987/2009, którym ustanowiono szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia (WE) nr 883/2004

Informacje ogólne:

- Właściwość do przepisów prawnych dla **osób prawnych** kieruje się według miejsca siedziby spółki.
- **Wyjątki w ustalaniu właściwości do przepisów prawnych** – można wystąpić, jeśli dana osoba chce podlegać przepisom dotyczącym zabezpieczenia społecznego innym niż które zostały wyznaczone za właściwe. Dla udzielenia wyjątku nie ma prawa prawnego. Decyzję podejmuje także zakład ubezpieczeń zdrowotnych. Petent powinien odpowiednio uzasadnić przyznanie wyjątku. Jeżeli została udzielona, obowiązuje ten wyjątek z reguły maksymalnie 5 lat.
- [Druki](#) i [Ogólne informacje](#) dla osób migrujących w UE opublikowane są na stronie CZ ZUS (ČSSZ)
- Informacje dla pracodawców i pracowników są udzielane również przez pracowników Powiatowego ZUS, Wydział ubezpieczenia chorobowego; w Trutnowie kontakt na operatora na tel. +420 499 848 311.

By móc skorzystać z wglądu w sprawach związanych z płatnościami ubezpieczeniowymi, czy raczej korzystania z świadczeń socjalnych, należy odróżnić, niezależnie od tego, czy jest to **delegowanie pracownika** do pracy w innym kraju UE, czy też **zbieżność zatrudnienia** w różnych krajach UE

Delegowanie (art. 12 Rozporządzenia nr 883/2004)

Osoba, która zwykle jest zatrudniona w jednym państwie członkowskim, udaje się do innego państwa i wykonuje tam podobną działalność, nadal podlega ustawodawstwu pierwszego państwa członkowskiego, pod warunkiem, że oczekiwany czas trwania takiej działalności nie przekracza 24 miesięcy.

Aby wyjaśnić instytucji w innym państwie członkowskim, że jest to delegowanie, pracownik delegowany powinien posiadać zaświadczenie o delegowaniu wydane przez instytucję czeską - jest to formularz A1. [Wniosek o wydanie formularza A1](#) i musi być złożony wspólnie przez pracownika i pracodawcę.

Zbieżność (art. 13 Rozporządzenia nr 883/2004)

Osoba, która nie przerywa pracy w jednym państwie członkowskim UE i jednocześnie zaczyna pracować jako pracownik w innym państwie członkowskim, zwykle podlega ustawodawstwu kraju, w którym mieszka (płacenie składek i otrzymywanie świadczeń).

Jeśli miejsce zamieszkania pracownika (centrum zainteresowań - miejsce, w którym ma najszerze więzi) znajduje się w RCZ, przed rozpoczęciem pracy należy skontaktować się z następującymi instytucjami czeskimi:

- 1) Powiatowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych (OSSZ) – właściwość z reguły dana według siedziby pracodawcy;
- 2) Kasa chorych, w której pracownik jest dotychczas w RCZ ubezpieczony;
- 3) Kontaktowa placówka urzędu pracy (UP) – jeśli był przed rozpoczęciem zbieżnej działalności ubezpieczony w RCZ a teraz nastąpiło do zmiany i on lub członek jego rodziny pobierają jedną ze świadczeń od UP (należy informować o zmianie, która powstała).

PRZYKŁAD***Czeski pracodawca wysyła obywatela czeskiego (obywatela Czech) do pracy za granicą:***

Jeśli jako czeski pracodawca (pracodawca z siedzibą w RCZ) wyśle czeskiego obywatela na czas krótszy jak 24 miesiące do innego państwa członkowskiego UE/EOG lub do Szwajcarii, aby tam dla was wykonywała pracę, na jego właściwości w stosunku do czeskiego systemu ubezpieczenia społecznego przy spełnieniu pewnych warunków nic się nie zmieni. Nadal będzie płacić składki ubezpieczeniowe do czeskiego systemu, z którego będzie uprawniony do pobierania świadczeń z zabezpieczenia społecznego, jeśli zostaną spełnione dane warunki.

Jeżeli tymczasowa niezdolność do pracy wystąpiła w innym państwie członkowskim UE lub w umawiającym się państwie, została potwierdzona przez lekarza prowadzącego praktykę lekarską w tym państwie i jest dłuższy niż 14 dni kalendarzowych, [formularz](#) ten należy wypełnić.

3.4 Główne obowiązki przedsiębiorcy, prowadzenie rachunkowości – Urząd Skarbowy

Obecny czeski zakres księgowości dla przedsiębiorców obejmują podstawowe ustawy:

- [Ustawa o rachunkowości](#) (Ustawa nr 563/1991 Dz.U.)

- [Rozporządzenie nr 500/2002 Dz.U.](#), wdrażające niektóre postanowienia ustawy nr 563/1991 Dz.U., o rachunkowości, w brzmieniu późniejszych przepisów, dla podmiotów księgowych, którymi są przedsiębiorcy, rozliczającymi się w systemie pełnej księgowości
- Czeskie standardy rachunkowości dla przedsiębiorców

Kolejne przepisy dla przedsiębiorców, to także:

- [Ustawa o podatku dochodowym](#) (Ustawa nr 586/1992 Dz.U.)
- [Ustawa o rezerwach w celu ustalenia podstawy podatku dochodowego](#) (Ustawa nr 593/1992 Dz.U.)
- [Ustawa o podatku od wartości dodanej](#) (Ustawa nr 235/2004 Dz.U.)
- [Regulamin podatkowy](#) (Ustawa nr 280/2009 Dz.U.)

W poniższych akapitach przedstawiamy tylko niektóre (podstawowe / niezbędne) obowiązki przedsiębiorcy związane z działalnością osoby prawnej. Wszystko jest szczegółowo znane przez eksperta, który będzie zarządzał twoją księgowością (księgową finansową lub ds. płac).

Główne obowiązki sp. z o.o. są szczególnie:

- 1) **Prowadzić [księgowość](#)** (tj. nie wystarczy tylko prowadzić ewidencję podatkową jak w przypadku osób prowadzących działalność na własny rachunek (OSVČ))
- 2) **Składać deklaracje podatkowe osoby prawnej**
- 3) **Prowadzić sprawozdania finansowe, wnioski na podział zysku i raporty o stosunkach pomiędzy powiązаныmi osobami do pliku dokumentów w rejestrze handlowym**
- 4) O ile ustawa lub umowa spółki nie przewidują krótszego terminu, **zwoływać walne zgromadzenie przynajmniej raz w roku**. Jeżeli walne zgromadzenie zatwierdzi regularne sprawozdanie finansowe, musi ono odbyć się nie później niż 6 miesięcy po ostatnim dniu okresu obrotowego.

Istnieją jednak inne obowiązki spółki z o.o., wynikające z prowadzenia działalności w tej formie.

Należą do nich na przykład:

- Oznaczenie siedziby lub zakładu nazwą handlową i numerem identyfikacyjnym (REGON).
- Podanie nazwy spółki, siedziby firmy, REGON, dane dot. zapisu w rejestrze handlowym (łącznie z numerem sygnatury) na zamówieniach, pismach handlowych, stronie internetowej i fakturach.
- Zgłaszać jakiegokolwiek zmiany na urzędy.
- Wypełniać ankiety statystyczne CZUS – Czeski urząd Statystyczny (jeśli firma została wybrana przez urząd do ich wypełniania)
- Odbierać regularnie swoją skrzynkę danych elektronicznych.

- Zarejestrować się jako podatnik, jeżeli taki obowiązek dotyczy firmy (łącznie z podatkiem drogowym dla samochodów firmowych, i w przypadku przekroczenia obrotu 1 mil. CZK rocznie także rejestracja VAT).
- Płacić podatki i zaliczki na nie.

Spółka zobowiązana jest zarejestrować się jako płatnik podatku dochodowego osób prawnych, który wynosi 19% i jest odliczany od osiągniętych zysków.

Jeżeli walne zgromadzenie zatwierdzi wypłacenie zysku wspólnikom, zysk zostanie opodatkowany podatkiem 15 %.

W chwili kiedy sp. z o.o. zostanie zarejestrowana do rejestru handlowego, wyznaczy mu Ministerstwo spraw wewnętrznych, reprezentowane przez administratora – Czeską pocztę, jego skrzynkę danych elektronicznych. Hasła dostępu są następnie wysyłane do wszystkich prezesów na ich stałe adresy. Skrzynka danych jest następnie aktywowana przez pierwsze logowanie do skrzynki danych lub piętnasty dzień po dacie dostarczenia danych dostępowych. Dane dostępowe dla prezesa mogą zostać odebrane tylko przez samego prezesa lub może on wyznaczyć tzw. [administratora skrzynki danych](#), korzystając z oficjalnie upoważnionego pełnomocnictwa.

Jeśli uprawniona osoba loguje się po raz pierwszy, jest proszona o zmianę hasła, a następnie co trzy miesiące.

3.4.1 Prowadzenie księgowości

Księgowość jest najważniejszą częścią każdej działalności osób prawnych, w tym [spółki z ograniczoną odpowiedzialnością](#). Zapisy księgowe obejmują **stan i ruch majątku i innych aktywów, zobowiązań i innych pasywów, wydatków i dochodów** oraz **zysków** lub **strat**.

Jest to rozliczane w tzw. **metodzie pełnej księgowości**, znanej jako **Winien / ma**.

Jeśli spółka prowadzi dobrą księgowość, czy ma dobrego księgowego, firma będzie prosperować i zarząd spółki będzie miał pełny przegląd o wszystkich finansach.

Główną regulacją prawną, która określa, kto i jak prowadzić rachunkowość, jest [ustawa o rachunkowości](#) (ustawa nr 563/1991 Dz.U.).

Jak prowadzić dobrą księgowość

Najwygodniejszą opcją jest, gdy księgowość firmy jest prowadzona przez dobrego i doświadczonego księgowego.

3.4.2 Informację urzędu skarbowego dla początkujących przedsiębiorców

Jeśli przedsiębiorca trzyma w ręku świeże zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej lub został nowo zarejestrowany w rejestrze handlowym, z pewnością chętnie otrzyma odpowiedzi na kilka podstawowych pytań związanych z biznesem.

Kim jest „podmiot podatkowy“?

Podmiotem podatkowym może być jak osoba fizyczna, tak prawna, więc w zasadzie każdy, kto jest zobowiązany do zapłaty jakiegokolwiek podatku. W zależności od podatku przedsiębiorca jest **podatnikiem** (na przykład podatku dochodowego od osób fizycznych lub prawnych) lub **płatnikiem** (na przykład podatku od wartości dodanej lub podatku dochodowego, jeśli jest pracodawcą).

Czy konieczna jest rejestracja w urzędzie skarbowym? Kiedy, gdzie i jak?

Tak, przedsiębiorca zobowiązany jest (aż na niektóre wyjątki) zarejestrować do poszczególnych podatków zawsze.

- Ogólne zasady dla rejestracji do dyspozycji są w **regulaminie podatkowym** ([§ 125 do 131](#)).
- Kolejne specjalne przepisy podatkowe określają inne szczegółowe warunki rejestracji.
- W przypadku podatków dochodowych ([§ 39 do § 39b](#) ustawy o podatku dochodowym) należy złożyć wniosek o rejestrację:
- Jako osoba prawna (tzn. prowadząca działalność jako spółka z oo.) do 15 dni od swojego powstania. To samo dotyczy ustanowienia stałego zakładu i podmiotu zagranicznego, który rozpoczął działalność w Republice Czeskiej lub uzyskał dochód ze źródeł tutejszych lub uzyskał zezwolenie w Republice Czeskiej na prowadzenie działalności, która jest źródłem dochodu.
- Jako pracodawca w terminie 8 dni od dnia, w którym powstał obowiązek wykonania ustawowych czynności podatnika. To samo dotyczy kasy płatnika.

Gdzie należy złożyć wniosek do rejestracji ?

Wniosek o rejestrację należy złożyć u właściwego administratora podatkowego, tj. w odpowiednim urzędzie skarbowym, czy też w odpowiednim terytorialnym miejscu pracy. Określenie właściwości miejscowej podmiotu podatkowego do administratora podatkowego dla podmiotu prawnego jest w przeważającej mierze regulowane przez siedzibę zapisaną w rejestrze handlowym.

Do pewnego stopnia zgodność z tym obowiązkiem ułatwia Centralny Punkt Rejestracyjny. Znajduje się on w urzędzie wydającym zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej i

bezpośrednio po rozpoczęciu działalności można załatwić wszystko w jednym miejscu w celu spełnienia innych obowiązków wobec urzędu skarbowego, powiatowego zabezpieczenia społecznego, urzędu pracy i ubezpieczenia zdrowotnego, które towarzyszą rozpoczęciu działalności.

Ułatwieniu w wypełnianiu tych obowiązków pomaga także możliwość korzystania z punktu kontaktowego administracji publicznej - Czech POINT.

Co jest identyfikacja podatkowa REGON ?

Zaraz na samym początku rejestracji administrator podatkowy przypisuje tak zwany **numer identyfikacji podatkowej**. Numer identyfikacji podatkowej zawiera kod „CZ” i numer identyfikacyjny (w przypadku osoby prawnej) lub osobisty numer identyfikacyjny PESEL (w przypadku osoby fizycznej). W wyjątkowych przypadkach organ podatkowy przypisuje własny identyfikator.

Numer identyfikacyjny podatkowy zobowiązany jest przedsiębiorca podawać zawsze we wszystkich kontaktach z administratorem podatku, dotyczących podatku, do którego został zarejestrowany.

Jak zarejestrować się do podatku od wartości dodanej ?

Rejestracja do podatku od wartości dodanej jest warunkiem koniecznym, aby przedsiębiorca mógł zostać płatnikiem podatku od wartości dodanej ([§ 94 i § 94a](#); [§ 6 do 6f](#) ustawy nr 235/2004 Dz.U. o podatku od wartości dodanej).

Ustawa o podatku od wartości dodanej rozróżnia:

- Obowiązkową rejestrację płatnika, gdy konieczne jest złożenie wniosku o rejestrację w ciągu 15 dni po zakończeniu miesiąca kalendarzowego, w którym przekroczony został ustalony obrót w wysokości 1 miliona koron.
- Dobrowolną rejestrację płatnika.

Wniosek o rejestrację, raport kontrolny i powiadomienie o zmianie danych rejestracyjnych składany jest przez przyszłego podatnika wyłącznie drogą elektroniczną na adres e-mailowy urzędu skarbowego opublikowany przez administratora podatkowego. Jednym z obowiązkowych danych w wniosku o rejestrację VAT jest także podanie wszystkich własnych rachunków bankowych, które są wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej w celu ustalenia, które rachunki mają zostać opublikowane ([§ 98 litery d](#)) ustawy o podatku od wartości dodanej)

Więcej informacji znajduje się w sekcji 3.4.3.

Jak złożyć deklaracje w urzędzie skarbowym?

W przypadku wszystkich wniosków osoba prawna jest zobowiązana do ich przesłania drogą elektroniczną (przez skrzynkę danych elektronicznych). Można tego dokonać za pomocą aplikacji Wnioski elektroniczne do urzędu skarbowego, która jest dostępna na stronie www.daneelektronicky.cz lub przez skrzynkę el. danych. Formaty i struktury wiadomości el. skrzynki danych, które administrator podatkowy jest w stanie zaakceptować, są publikowane, wraz z innymi danymi do przesyłania w formie elektronicznej, na oficjalnej tablicy administracji finansowej (<https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/generalni-financni-reditelstvi/uredni-deska-gfr>).

Z każdego podania musi zawsze wynikać, kto je składa, czego dotyczy zgłoszenie i co jest proponowane. Typowe dla wniosków składanych do administratora podatkowego jest stosowanie głównie formy wymaganego formularza.

Jak opodatkować dochód, jeśli biznes wykracza poza granice Republiki Czeskiej?

Konieczne jest przede wszystkim ustalenie, czy przedsiębiorca jest rezydentem podatkowym, czy nierezydentem. To ustalenie jest fundamentalne, ponieważ określa, jakie dochody będą opodatkowane w Czechach. U osoby prawnej rezydencja podatkowa jest oceniana przede wszystkim według siedziby spółki.

- Ogólnie obowiązuje, że w kraju rezydencji podatkowej jest tzw. nieograniczony obowiązek podatkowy, tj. rezydent RCZ ma obowiązek w deklaracji podatkowej podać i opodatkować swoich dochodów z całego świata, a wszelkie podatki płacone za granicą są uwzględniane przy zastosowaniu metody podwójnego wyłączenia opodatkowania i ustawa o podatku dochodowym (§ 38f ustawy o podatku dochodowym). Jeżeli przedsiębiorca będący rezydentem podatkowym Republiki Czeskiej uzyskuje dochód z państwa obcego, z którym nie obowiązuje umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania, eliminacja podwójnego opodatkowania nie jest możliwa, a istnieje jedynie możliwość złagodzenia podwójnego opodatkowania przy zastosowaniu przepisów ustawy o podatku dochodowym (§ 6 ustęp 13 i § 24 ustęp 2 ustawy o podatku dochodowym).
- Nierezydent w Republice Czeskiej jest zobowiązany do opodatkowania tylko dochodów pochodzących ze źródła w RCZ, tj. tych określonych w ustawie o podatku dochodowym (§ 22 ustawy o podatku dochodowym). Ponadto, jeżeli osoba mająca miejsce zamieszkania w kraju, z którym Republika Czeska zawarła UUPO, potem możliwe jest, że ani te dochody w RCZ nie będą opodatkowane, lub opodatkowane niższą stawką podatku, ale zależy to od konkretnego brzmienia Umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania.

3.4.3 Rejestracja płatnika VAT

Jeśli firma zarejestruje się jako płatnik [podatku VAT](#), podlega [ustawie o VAT](#).

Do uiszczenia VATu można się zgłosić dobrowolnie. Istnieje jednak kilka przypadków, w których rejestracja **jest obowiązkowa**:

- 1) **Płatnik VAT po przekroczeniu obrotów** – jeżeli obrót przekracza **1 milion CZK** przez 12 lub mniej miesięcy kalendarzowych z rzędu. Co to jest obrót i jak go szczegółowo monitorować, patrz [płatnikiem po przekroczeniu obrotów](#)
- 2) **Płatnikiem VAT z innych powodów** – na przykład, gdy firma nabywa aktywa poprzez prywatyzację lub sprzedaż przedsiębiorstwa lub gdy kontynuuje działalność po zmarłym podatniku VAT. Te i inne rzadsze przypadki obowiązkowej rejestracji wymienione są głównie w [§ 6a do 6e](#) ustawy o VAT.
- 3) **Tylko osoba zidentyfikowana** – nie musi być płatnikiem podatku VAT, ale tylko [osoba zidentyfikowana](#) - na przykład przy zakupie towaru o wartości ponad 326 tys. CZK lub przy [otrzymaniu usługi od osoby niebędącej rezydentem w kraju](#) (np. przy zadaniu reklamy na Facebook lub Google AdWords) czy [świadczeniem usługi z miejscem pełnienia w innym kraju UE](#) (np. poprzez umieszczenie reklamy Google AdSense na własnej stronie).

Do kiedy trwa obowiązek zarejestrowania się

Konieczna jest rejestracja w ciągu 15 dni po zakończeniu miesiąca kalendarzowego, w którym przekroczony został ustawowy obrót lub przedsiębiorca stał się płatnikiem podatku VAT z innego powodu lub stał się osobą zidentyfikowaną. Nowemu płatnikowi VAT automatycznie nastawiono miesięczny okres podatkowy. Można jednak zmienić płatności na kwartalne, patrz [Okres opodatkowania](#).

Jeżeli przedsiębiorca jest [płatnikiem VAT](#), musi dodawać, to znaczy, zastosować podatek od wartości dodanej do całej swojej sprzedaży, tj. zrealizowanych dostaw podlegających opodatkowaniu. Podatki te, które podnoszą ceny produktów, towarów i usług dla swoich klientów, muszą deklarować i płacić w urzędzie skarbowym.

Zawsze **do 25 dnia po zakończeniu okresu opodatkowania** (dla niektórych miesięcy kalendarzowy, dla niektórych kwartał kalendarzowy) potem zobowiązany jest składać [deklarację podatkową](#) i [raport kontrolny](#), w niektórych przypadkach także [sumaryczny raport dla UE](#).

Ze względu na fakt, że jako podmiot prawny prowadzący działalność gospodarczą, korzystający ze skrzynki danych, musi przysyłać już wszystkie deklaracje i inne formularze drogą elektroniczną, tj. przy użyciu skrzynki danych, podpisu elektronicznego lub przynajmniej wniosku aplikacji EPO i późniejszego potwierdzenia.

Ewidencja VAT powinna obejmować więcej danych niż wcześniej ze względu na początek raportu kontrolnego. Chodzi o to, aby móc osobno podsumować pełnienia łącznie wymienione w raporcie kontrolnym. W przypadku transakcji wymienionych indywidualnie, należy również zarejestrować numer VAT, oryginalny numer dokumentu podatkowego i datę zobowiązania z tytułu podatku VAT. Więcej informacji patrz [raport kontrolny](#).

Jeśli przedsiębiorca dysponuje programem księgowości, prawdopodobnie zostanie to rozwiązane przez dostawcę oprogramowania, ale jeśli prowadzi on ewidencję tylko w tabelach, np. w Excelu, musi ewidencję skorygować. Dokumenty podatkowe muszą zawierać pewne dane szczegółowe, patrz [Dokumenty podatkowe](#).

Dokumenty podatkowe należy również archiwizować przez 10 lat. Należy także prowadzić ewidencję podatku VAT. Podobnie jak dokumenty, ewidencja musi być archiwizowana przez 10 lat. Patrz Obowiązek podatkowy w [§ 21 ustawy o VAT](#).

Jeśli przedsiębiorca sprzedaje produkty lub usługi za granicą podatnikowi VAT, naliczy całkowitą cenę bez VAT. Jednak bardzo ważne jest sprawdzenie, czy partner za granicą naprawdę jest płatnikiem podatku VAT. Unia Europejska zarządza systemem wymiany informacji o VAT VIES (VAT Information Exchange System), w którym można to zweryfikować. Oficjalna strona internetowa Komisji Europejskiej jest również dostępna w języku czeskim i polskim na stronie www.ec.europa.eu.

3.4.4 Podatek drogowy

Jeżeli przedsiębiorca korzysta z samochodu w celach biznesowych, płaci kwartalne zaliczki na [podatek drogowy](#) i składa zeznanie podatkowe na dzień 31 stycznia po zakończeniu roku kalendarzowego. Może jednak zapłacić cały podatek z góry za cały rok.

Podatek drogowy rejestruje osoba wymieniona w dowodzie rejestracyjnym pojazdu jako osoba posiadająca pojazd. Osoba ta również składa deklarację i płaci podatek drogowy. Podatek drogowy jest również płacony przez **pracodawcę**, którego pracownik korzysta z prywatnego pojazdu do podróży służbowych, a pracodawca pokrywa koszty podróży.

Deklarację można również składać w formie elektronicznej. Kwota uiszczona na podatek drogowy różni się odpowiednio w zależności od pojemności silnika samochodu osobowego, tzn. ile osi i jakie obciążenie ma samochód ciężarowy. W przypadku samochodów osobowych kwota ta wynosi od **1.200 CZK** do **4.200 CZK**. W przypadku samochodów ciężarowych kwota waha się od **1.800 CZK** do **44.100 CZK**. Podatek drogowy można jednak znacznie **obniżyć**, jeśli od pierwszej rejestracji pojazdu nie upłynęło więcej niż **9 lat**. **W ciągu pierwszych trzech lat** po rejestracji przysługuje prawo na zniżkę **48%**, w ciągu **następnych trzech lat zniżka wynosi 40%**, a **w ostatnich trzech latach zniżka wynosi 25%**.

Od podatku drogowego można się również zwolnić zgodnie z [§ 3 ustawy](#) o podatkach drogowych. Jedną z najczęstszych sytuacji, w których przedsiębiorca jest zwolniony z podatku drogowego, jest to, że samochód służbowy jest zasilany **LPG, CNG, na prąd lub paliwem hybrydowym**.

3.4.5 Podatek dochodowy

Zobowiązanie z tytułu [podatku dochodowego osób prawnych](#) reguluje [ustawa nr 586/1992 Dz.U.](#), o podatku dochodowym, w brzmieniu obowiązującym dla odpowiedniego okresu opodatkowania.

Okres podatku dochodowego od osób prawnych wynosi:

- rok kalendarzowy,
- rok gospodarczy,
- okres od zarejestrowanej daty połączenia lub podziału korporacji handlowej lub przeniesienia majątku na wspólnika do końca roku kalendarzowego lub roku gospodarczego, w którym konwersja lub przeniesienie majątku (aktywów) stało się skuteczne, lub
- okres rozliczeniowy, jeżeli ten okres rozliczeniowy jest dłuższy niż 12 kolejnych miesięcy

Deklaracja podatku dochodowego osób prawnych za okres podatkowy jest składana w okresie zgodnie z [§ 136 ustęp 1 regulaminu podatkowego](#), tj. nie później niż 3 miesiące po zakończeniu okresu podatkowego, a w przypadku podmiotu podatkowego, który ma ustawą nałożony obowiązek przedłożyć bilans uwierzytelniony przez audytora, lub którego deklaracja podatkowa sporządza i składa radca, deklaracja podatkowa jest składana nie później niż 6 miesięcy po zakończeniu okresu podatkowego.

Deklarację podatkową można złożyć tylko na formularzu wydanym przez Ministerstwo Finansów lub na wydruku z drukarki komputerowej, która ma dane, treść i układ danych identyczne z tym formularzem. Załączniki tworzą integralną część deklaracji. Jeżeli podmiot podatkowy lub jego przedstawiciel ma dostęp do skrzynki danych elektronicznych lub jest ustawowo zobowiązany dysponować sprawozdaniem finansowym przez audytora, podatnik jest zobowiązany do złożenia zeznania podatkowego tylko z wiadomością przesłaną za pośrednictwem skrzynki danych elektronicznych.

Przedmiotem podatku są dochody z wszystkich działalności oraz ze sprzedaży wszelkiego majątku, chyba że ustawa o podatku dochodowym stanowi inaczej.

Podatek obliczony w zeznaniu podatkowym jest wymagalny w ostatnim dniu terminu składania zeznania podatkowego i można go zapłacić:

- w postaci płatności bezgotówkowej drogą przelewu bankowego lub bankowości internetowej,
- gotówką w urzędzie skarbowym - urzędzie regionalnym (według siedziby spółki),
- gotówką według przekazu pocztowego typu A.

Podatek jest płatny na wcześniej określony numer konta (patrz [Rachunki bankowe urzędów skarbowych](#)), jako symbol zmienny podano numer identyfikacyjny podatnika.

Istnieją także pozycje, które zmniejszają podstawę opodatkowania i inne możliwe ulgi podatkowe. Bardziej szczegółowe informacje na temat [płacenia podatku](#) są dostępne na stronie internetowej Administracji finansowej Republiki Czeskiej

3.5 Elektroniczna ewidencja sprzedaży

[EET](#) podlega przedsiębiorca wówczas, **jeśli świadczy usługi zakwaterowania lub gastronomii**; ewentualnie prowadzi działalność detaliczną lub hurtową. Do EET musi się [zgłosić](#) przed otrzymaniem pierwszej płatności.

O każdej transakcji gotówkowej wyśle dane online do administratora podatku za pośrednictwem Internetu i natychmiast wyda klientowi paragon z danymi otrzymanymi od administratora podatkowego. Przed rozpoczęciem EET musi wykonać szereg działań, patrz szczegółowy opis [Rozpoczęcie EET](#). Przed rozpoczęciem [prowadzenia EET](#) żąda o dane uwierzytelniające za pośrednictwem swojej skrzynki danych do portalu podatkowego. Jeśli korzysta z Internetu, otrzymuje dane uwierzytelniające do skrzynki danych. Dane uwierzytelniające to dane logowania do zarządzania danymi ewidencji sprzedaży, tj. nazwa użytkownika i hasło. Dla większego bezpieczeństwa może również poprosić o kod wysłany SMS-em na telefon komórkowy. Szczegółowy postęp do dyspozycji na <http://www.jakpodnikat.cz/zahajeni-eet.php>.

Tylko wszystkie wpływy gotówkowe muszą być rejestrowane w EET. Bez względu na wielkość sprzedaży mogą być podane w halerzach czy tysiącach korun. Płatności za pobraniem są rejestrowane w EET tylko wtedy, gdy przewoźnik zapłaci ją gotówką. Gdy wyśle ją na konto, nie są zaewidencjonowane. EET nie rejestruje żadnych wpływów na konto bankowe, płatności kartą bankową lub przez bramę płatności online, ani żadnych jednostkowych wpływów, takich jak nieoczekiwane i jednorazowe płatności gotówkowe, o ile płatności są wykorzystywane wyłącznie na rachunek.

Paragon dla klienta zawiera następujące informacje:

- nazwę zakładu, w którym odbywa się sprzedaż,
- kasę fiskalną, na której jest zaewidencjonowana sprzedaż,
- numer kolejności paragonu,
- datę i czas przyjęcia sprzedaży lub wydanie paragonu,
- przychody ogółem,
- kod zabezpieczenia (BKP),
- kod podpisu (PKP),
- danę o tym, czy sprzedaż została zaewidencjonowana w trybie zwykłym czy uproszczonym,
- kod fiskalny (FIK), przesłany online od administratora finansowego.

Paragon musi być wydany najpóźniej przy realizacji zarejestrowanej sprzedaży. Klient nie jest zobowiązany do odbioru rachunku. Nie ma określonego formatu ani metody przekazania pokwitowania klientowi, można go również wydać elektronicznie, bez drukowania, i przekazać klientowi e-mailem, MMS lub przez Bluetooth. Jednak musi istnieć uzgodnienie pomiędzy przedsiębiorcą a klientem w sprawie alternatywnej formy przekazania paragonu.

W portalu administratora podatkowego każdy może sprawdzić, czy przychód został naprawdę zarejestrowany. Jeśli konieczne jest anulowanie już wysłanej sprzedaży, zostanie ona zapisana w EET jak zwykle, ale jako „pozycja minus”. Dotyczy to zwrotu towarów bez podania przyczyny, rozstrzygnięcia roszczenia, przypadkowo zarejestrowanych przychodów lub przesłania danych sprzedaży przed otrzymaniem towaru, a klient nie zapłacił za towar. Anulowania nie można powiązać z pierwotnie wysłaną wiadomością z danymi lub wystawionym pokwitowaniem.

3.6 Kalendarz podatkowy

Dla lepszej orientacji o tym, kiedy należy płacić różne podatki, można postępować zgodnie z [kalendarzem podatkowym](#), który jest również dostępny online na stronie internetowej [Administracji finansowej RCZ](#). Należy również podkreślić, że każda spółka płaci tylko odpowiednie podatki za swój przedmiot prowadzenia działalności gospodarczej, tzn. że jeśli np. nie prowadzi salon gier, tylko handluje z meblami, to potem nie płaci podatku od hazardu.

Dla przykładu podajemy terminy płatności podatku w 2 połowie roku 2019.

Lipiec		
01.07.	podatek dochodowy	zapłata podatku w formie zaliczki według specjalnej stawki podatkowej za maj 2019r.
01.07.	podatek dochodowy	złożenie deklaracji podatkowej i zapłata podatku za rok 2018, jeżeli podatnik ma obowiązkowy audyt lub deklarację sporządza i składa doradca podatkowy
10.07.	podatek akcyzowy	płatność podatku za maj 2019r. (oprócz podatku akcyzowego od alkoholu)
15.07.	podatek drogowy	zaliczka na podatek za 2 kwartał 2019r.
20.07.	podatek od wartości dodanej	deklaracja podatkowa i płatność podatku na MOSS
22.07.	podatek dochodowy	miesięczna zapłata sumy zaliczek na podatek dochodowy osób fizycznych
25.07.	podatek od gier hazardowych	deklaracja podatkowa i płatność podatku za 2 kwartał 2019r.
25.07.	podatek od wartości dodanej	deklaracja podatkowa i podatek za 2 kwartał i za czerwiec 2019r.
25.07.	podatek od	raport podsumowujący za 2 kwartał i za czerwiec 2019r.

	wartości dodanej	
25.07.	podatek od wartości dodanej	raport kontrolny za 2 kwartał i za czerwiec 2019r.
25.07.	podatek energetyczny	deklaracja podatkowa i płatność podatku od gazu, paliw stałych i prądu za czerwiec 2019r.
25.07.	podatek akcyzowy	płatność podatku za maj 2019r. (tylko podatek akcyzowy od alkoholu)
25.07.	podatek akcyzowy	deklaracja podatkowa za czerwiec 2019r.
25.07.	podatek akcyzowy	deklaracja podatkowa za ubieganie się o zwrot podatku akcyzowego, na przykład na oleje opałowe i inne (benzyna techniczna) za czerwiec 2019r. (jeśli powstało roszczenie)
30.07.	podatek energetyczny	złożenie deklaracji zgodności z obowiązkiem zapewnienia minimalnej ilości biopaliw i płatności związanej z zabezpieczeniem.
31.07.	podatek dochodowy	płatność podatku w formie zaliczki według specjalnej stawki podatku za czerwiec 2019r.
Sierpień 2019		
09.08.	podatek akcyzowy	płatność podatku za czerwiec 2019r. (poza podatkiem akcyzowego od alkoholu)
20.08.	podatek dochodowy	miesięczna zapłata sumy zaliczek na podatek dochodowy osób fizycznych
26.08.	podatek od wartości dodanej	deklaracja podatkowa i płatność podatku dochodowego za lipiec 2019r.
26.08.	podatek od wartości dodanej	raport podsumowujący za lipiec 2019r.
26.08.	podatek od wartości dodanej	raport kontrolny za lipiec 2019r.
26.08.	podatek energetyczny	deklaracja podatkowa i płatność podatku od gazu, paliw stałych i prądu za lipiec 2019r.
26.08.	podatek akcyzowy	płatność podatku za czerwiec 2019r. (tylko podatek akcyzowy od alkoholu)
26.08.	podatek akcyzowy	deklaracja podatkowa za lipiec 2019r.
26.08.	podatek akcyzowy	deklaracja podatkowa za ubieganie się o zwrot podatku akcyzowego, na przykład na oleje opałowe i inne (benzyna techniczna) za lipiec 2019r. (jeśli powstało roszczenie)
Wrzesień 2019		
02.09.	podatek od nieruchomości	płatność 1 płatności podatku (podatnicy prowadzący produkcję rolną i hodowlę ryb z podatkiem wyższym niż 5 000 CZK)
02.09.	podatek dochodowy	płatność podatku w formie zaliczki według specjalnej stawki podatku za lipiec 2019r.
09.09.	podatek akcyzowy	płatność podatku za lipiec 2019r. (oprócz podatku akcyzowego od alkoholu)
16.09.	podatek dochodowy	kwartalna zaliczka na podatek
20.09.	podatek dochodowy	miesięczna zapłata sumy zaliczek na podatek dochodowy osób fizycznych

24.09.	podatek akcyzowy	płatność podatku za lipiec 2019r. (tylko podatek akcyzowy od alkoholu)
25.09.	podatek od wartości dodanej	deklaracja podatkowa i płatność podatku dochodowego za sierpień 2019r.
25.09.	podatek od wartości dodanej	raport podsumowujący za sierpień 2019r.
25.09.	podatek od wartości dodanej	raport kontrolny za sierpień 2019r.
25.09.	podatek energetyczny	deklaracja podatkowa i płatność podatku od gazu, paliw stałych i prądu za sierpień 2019r.
25.09.	podatek akcyzowy	deklaracja podatkowa za sierpień 2019r.
25.09.	podatek akcyzowy	deklaracja podatkowa za ubieganie się o zwrot podatku akcyzowego, na przykład na oleje opałowe i inne (benzyna techniczna) za sierpień 2019r. (jeśli powstało roszczenie)
30.09.	podatek od wartości dodanej	wniosek o zwrot podatku VAT z UE wg § 82 ustawy o VAT
30.09.	podatek dochodowy	płatność podatku w formie zaliczki według specjalnej stawki podatku za sierpień 2019r.
Październik		
10.10.	podatek akcyzowy	płatność podatku za sierpień 2019r. (oprócz podatku akcyzowego od alkoholu)
15.10.	podatek drogowy	zaliczka na podatek za 3 kwartał 2019r.
20.10.	podatek od wartości dodanej	deklaracja podatkowa i płatność podatku do MOSS
21.10.	podatek dochodowy	miesięczna zapłata sumy zaliczek na podatek dochodowy osób fizycznych
25.10.	podatek od gier hazardowych	deklaracja podatkowa i płatność podatku za 3 kwartał 2019r.
25.10.	podatek od wartości dodanej	deklaracja podatkowa i płatność podatku za 3 kwartał 2019r. i za wrzesień 2019r.
25.10.	podatek od wartości dodanej	raport podsumowujący za 3 kwartał i za wrzesień 2019r.
25.10.	podatek od wartości dodanej	raport kontrolny za 3 kwartał i za wrzesień 2019r.
25.10.	podatek energetyczny	deklaracja podatkowa za ubieganie się o zwrot podatku akcyzowego, na przykład na oleje opałowe i inne (benzyna techniczna) za wrzesień 2019r.
25.10.	podatek akcyzowy	płatność podatku za sierpień 2019r. (tylko podatek akcyzowy od alkoholu)
25.10.	podatek akcyzowy	deklaracja podatkowa za wrzesień 2019r.
25.10.	podatek akcyzowy	deklaracja podatkowa za ubieganie się o zwrot podatku akcyzowego, na przykład na oleje opałowe i inne (benzyna techniczna) za wrzesień 2019r.

		(jeśli powstało roszczenie)
30.10.	podatek energetyczny	złożenie deklaracji o spełnieniu obowiązku zapewnić minimalne ilości biopaliw i płatność związanego z tym zabezpieczenia.
31.10.	podatek od wartości dodanej	ostatni dzień terminu składania wniosku o rejestrację grupy zgodnie z art. § 95a ustawy o VAT, który chce zostać zarejestrowany od 1 stycznia następnego roku
31.10.	podatek dochodowy	płatność podatku w formie zaliczki według specjalnej stawki podatku za wrzesień 2019r.
Listopad		
11.11.	podatek akcyzowy	płatność podatku za wrzesień 2019r. (oprócz podatku akcyzowego od alkoholu)
20.11.	podatek dochodowy	miesięczna zapłata sumy zaliczek na podatek dochodowy osób fizycznych
25.11.	podatek od wartości dodanej	deklaracja podatkowa i płatność podatku za październik 2019r.
25.11.	podatek od wartości dodanej	raport podsumowujący za październik 2019r.
25.11.	podatek od wartości dodanej	raport kontrolny za październik 2019r.
25.11.	podatek energetyczny	deklaracja podatkowa i płatność podatku od gazu, paliw stałych i prądu za październik 2019r.
25.11.	podatek akcyzowy	płatność podatku za wrzesień 2019r. (tylko podatek akcyzowy od alkoholu)
25.11.	podatek akcyzowy	deklaracja podatkowa za październik 2019r.
25.11.	podatek akcyzowy	deklaracja podatkowa za ubieganie się o zwrot podatku akcyzowego, na przykład na oleje opałowe i inne (benzyna techniczna) za październik 2019r. (jeśli powstało roszczenie)
Grudzień		
02.12.	podatek od nieruchomości	zapłata 2 płatności podatku (wszyscy podatnicy z podatkiem wyższym niż 5 000 CZK)
02.12.	podatek dochodowy	płatność podatku w formie zaliczki według specjalnej stawki podatku za październik 2019r.
10.12.	podatek akcyzowy	płatność podatku za październik 2019r. (oprócz podatku akcyzowego od alkoholu)
16.12.	podatek drogowy	zalicza na podatek za październik i listopad 2019r., ew. zaliczka w wysokości co najmniej 70 % rocznego obowiązku podatkowego
16.12.	podatek dochodowy	kwartalne lub półroczne zaliczki podatkowe
20.12.	podatek dochodowy	miesięczna zapłata sumy zapłaconych zaliczek na podatek dochodowy osób fizycznych
27.12.	podatek od wartości dodanej	deklaracja podatkowa i termin płatności podatku za listopad 2019r.
27.12.	podatek od wartości dodanej	raport podsumowujący za listopad 2019r.
27.12.	podatek od wartości	raport kontrolny za listopad 2019r.

	dodanej	
27.12.	podatek energetyczny	deklaracja podatkowa i termin płatności od gazu, paliw stałych i prądu za listopad 2019r.
27.12.	podatek akcyzowy	termin płatności podatku za październik 2019r. (tylko podatek akcyzowy od alkoholu)
27.12.	podatek akcyzowy	deklaracja podatkowa za listopad 2019r.
27.12.	podatek akcyzowy	deklaracja podatkowa za ubieganie się o zwrot podatku akcyzowego, na przykład na oleje opałowe i inne (benzyna techniczna) za listopad 2019r. (jeśli powstało roszczenie)
31.12.	podatek dochodowy	zapłata podatku w formie zaliczki według specjalnej stawki podatkowej za listopad 2019r.

4 Podstawowe informacje

4.1 Nazwa spółki

Każda spółka handlowa zobowiązana jest wybrać tzw. **nazwę handlową** (czy tylko „firmę”), co oznacza nazwę, pod którą została spółka zapisana do rejestru handlowego.

Następnie spółka jest zawsze zobowiązana do **reprezentowania i prowadzenia działalności** pod własną firmą handlową.

W potocznej mowie terminy „spółka” i „firma” są często mylone i używane są synonimicznie. Jednak w przypadku formalnych negocjacji konieczne jest rozróżnienie

Następnie spółka zobowiązana jest zawsze **występować i prowadzić swoją działalność gospodarczą** pod swój własną firmą.

W codziennej mowie są pojęcia „spółka” i „firma” często zamieniane i stosowane jako synonimy. Jednak podczas formalnych spotkań je należy rozróżniać:

- termin „**spółka**”, który obejmuje osobę prawną jako całość wraz z wszystkim co jest z nią związane (pozycja majątkowa, pracownicy i inne) a
- termin „**firma handlowa**” lub „**firma**”, co oznacza tylko nazwę, imiona danej spółki.

Każda spółka może wybrać tylko jedną firmę (nazwę). Dlatego też jedna spółka nie może używać dwóch różnych nazw.

Firmę (nazwę) zazwyczaj wspólnicy ustalają według własnego uznania, z pewnymi ograniczeniami prawnymi.

- Firma może nieść **nazwiska wspólników**, np. „Novák i Kovařík, s.r.o.”
- Firma może również odzwierciedlać to, **co robi w swojej działalności**, np. „Montaż konstrukcji metalowych s.r.o.”.
- Jednak firma nie musi mieć żadnego związku z osobami lub podmiotem firmy i może mieć **wymyśloną nazwę**, taką jak „XYZ s.r.o.”

Ponadto firma nie musi być w języku czeskim

W przypadku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością ustawa jednak nakłada **obowiązek, aby firma zawierała słowa „spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”**, które można ewentualnie zastąpić skrótami „spol. s r. o.” lub „s.r.o.” (spółka z .o.o.). dozwolone są jednak tylko te trzy wymienione skróty, należy wybrać jeden z tych wariantów. W praktyce najczęściej używany jest skrót „s.r.o.”.

Przykład:

Wspólnicy tworzą spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, która będzie zajmować się zakupem i sprzedażą obuwia dziecięcego. Dlatego chcą, aby ich firma nazywała się „ABC obuwie dziecięce”. W tej sytuacji możliwe są trzy warianty nazwy spółki:

- „ABC obuwie dziecięce společnost s ručením omezeným“, (spółka z ograniczoną odpowiedzialnością)
- „ABC obuwie dziecięce spol. s r. o.“, (spółka z o.o.)
- „ABC obuwie dziecięce s.r.o.“. (sp. z o.o.)

Nazwa spółki **nie może wprowadzać w błąd ani być zamieniana** z inną firmą. Dlatego nie można wybrać nazwy, która jest zbyt podobna do innej firmy, na przykład działającej w terenie, i może się zdarzyć, że obie firmy klienci i inne osoby będą sobie mylić.

Przykład:

Powstająca spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z Hradca Králové będzie zajmować się importem i dystrybucją kawy premium z Ameryki Południowej.

Podobną działalność prowadzi również firma Hradec Králové o nazwie „Coffee - Twoja luksusowa kawa”.

Dlatego nowo utworzona spółka nie będzie mogła sobie wybrać jako nazwę handlową „Coffee – luksusowa kawa”.

Nazwa może zostać następnie **zmieniona** poprzez zmianę umowy spółki.

Prawo zapewnia **ochronę firmy**, aby inne osoby nie wyrządziły jej szkody przez nieuprawnione korzystanie z jej nazwy. Spółka by mogła żądać od osoby, która wyrządzi jej szkodę, zaprzestania działalności lub usunięcia pokrzywdzonego stanu.

4.2 Siedziba spółki

Przy zakładaniu firmy należy również zadecydować o siedzibie spółki.

Wystarczy, że umowa spółki (lub akt założycielski) określa **nazwę gminy**, w której mieści się siedziba statutowa.

W celu rejestracji spółki w rejestrze handlowym konieczne jest podanie **pełnego adresu siedziby** spółki.

Wyznaczenie siedziby tylko pod nazwą gminy jest w umowie spółki jest bardziej praktyczne niż podawać konkretny adres siedziby. Na przykład, jeśli nastąpi zmiana siedziby w mieście z powodu przeprowadzki do większej siedziby podczas rozszerzania działalności, nie ma potrzeby formalnej zmiany umowy spółki. Decyzja organu wykonawczego o zmianie siedziby i wpisanie tego faktu do rejestru handlowego na podstawie dokumentów potwierdzających decyzję jest wystarczające.

Jeżeli jednak siedziba spółki zostanie przeniesiona do innej gminy, konieczne będzie podjęcie decyzji w sprawie zmiany umowy spółki i odnotowanie tego faktu w rejestrze handlowym.

Siedziba spółki może być również przeniesiona za granicę, jednak na bardziej szczegółowych warunkach określonych przez prawo.

Siedziba musi być podana pod konkretnym, **stałym adresem**. Dlatego należy wpisać: ulicę,

- numer opisowy lub numer orientacyjny,
- kod pocztowy i
- miejscowość.

Nie można ustalić siedziby na podstawie określonego miejsca lub ogólnie w inny sposób.

Przykład

Jako siedzibę spółki wpisano do rejestru handlowego „Malé náměstí 1, 100 00 Praha“.

Jednak sąd odmówił wpisać siedzibę spółki w postaci „Galeria Harfa, Praha“ czy „w miejscu zamieszkania prezesa“.

Jeżeli firma nie jest właścicielem lokalu, w którym ma się znajdować siedziba, konieczne będzie **udowodnienie uzasadnienia prawnego korzystania** z tych lokali po rejestracji w rejestrze handlowym. W praktyce najczęściej będzie to pisemne oświadczenie właściciela lub innej upoważnionej osoby nieruchomości, że zgadza się z lokalizacją siedziby firmy. Oświadczenie nie może być starsze niż trzy miesiące, a podpisy na nim muszą zostać oficjalnie zweryfikowane. Ten prawny powód użytkowania (najczęściej dzierżawa) musi trwać przez cały czas rejestracji miejsca w rejestrze handlowym.

Powinna to być **faktyczna siedziba** spółki w sensie materialnym. To jest miejsce, w którym firma faktycznie działa, szczególnie jej zarząd w formie spotkań, negocjacji i decyzji prezes lub prezesa spółki.

Ewentualnie można wyznaczyć jako siedzibę dany adres, gdzie znajduje się główny zakład spółki. To dla przykładu w przypadku, kiedy prezesi podczas codziennej działalności nie spotykają się pod tym samym adresem i działają na przykład z domu lub z różnych innych lokalizacji.

W praktyce pojawiają się spółki, które działają jako **tzew. skrzynki pocztowe**. W siedzibie w rejestrze handlowym zarejestrowanej na danym adresie spółka nie korzysta z żadnych lokali i nikt z firmy nie jest tutaj dostępny.

W miejscu znajduje się tylko oznaczona skrzynka pocztowa. Jednak taka procedura nie jest zgodna z prawem i nie może być zalecana. W skrajności mogło by to doprowadzić do wymuszonej likwidacji firmy.

Zgodnie z prawem obowiązuje, że każdy „może powołać się“ na faktyczne miejsce siedziby spółki. To znaczy, że jeśli ktoś działa w stosunku do firmy w jej rzeczywistej (faktycznej) siedzibie, działanie takie jest wobec spółki skuteczne

Przykład:

Partner handlowy spółki doręczy pisemne odstąpienie od umowy do jej faktycznej siedziby – tam, gdzie kilka razy spotkał się z prezesem spółki i gdzie znajdują się biura zarządu spółki.

Jednak w rejestrze handlowym podany jest inny adres jako siedziba spółki.

Niemniej jednak dostarczeniem pisma spowoduje ważne odstąpienie od umowy.

Podobne skutki ma jednak działanie uczynione wobec takiej spółki na adresie jej zapisanego adresu siedziby. I odwrotnie, jeśli strona trzecia podejmuje działania prawne pod adresem

zarejestrowanym w rejestrze handlowym, nawet jeśli firma tam nie prowadzi działalności, nie ma pracowników ani wyznaczonych lokali siedziby spółki, a spółka faktycznie działa gdzie indziej, takie postępowanie wobec spółki jest skuteczne.

Zasady te służą do **zapewnienia uczciwych relacji biznesowych** poprzez ochronę stron trzecich przed nieprzejrzystym postępowaniem firmy.

W niektórych okolicznościach siedziba spółki może również znajdować się **w mieszkaniu**. Jednak w domu nie może być zakłóceń porządku i spokoju, więc zakres i przedmiot firmy muszą temu odpowiadać. W praktyce procedura ta będzie szczególnie odpowiednia dla najmniejszych spółek. Ponadto w przypadkach, w których firma dopiero rozpoczyna działalność i dopiero po rozpoczęciu działalności przenosi ją do większych pomieszczeń.

4.3 Miejsce prowadzenia działalności

Konieczne jest odróżnienie pojęcia „siedziba spółki” od pojęcia „miejsce prowadzenia działalności”

Miejsce prowadzenia działalności jest **pomieszczenie, gdzie prowadzono działalność** spółki, więc gdzie odbywa się sprzedaż lub świadczenie usług.

Przykład

Spółka Hradeckie delikatesy s.r.o. zajmuje się produkcją i sprzedażą pieczywa i innych artykułów spożywczych.

Siedziba spółki znajduje się w Hradcu Králové, Nová 1, kod pocztowy 500 00, gdzie ma spółka wynajęte biuro prezesa i księgowej.

Miejsce prowadzenia działalności znajduje się na adresie Dlouhá 1, 500 00 Hradec Králové, gdzie jest bistro, które spółka Hradeckie delikatesy s.r.o. prowadzi.

Miejsce prowadzenia działalności to najczęściej **pomieszczenia w budynku**, na przykład lokal sklepu art. spożywczych czy pomieszczenie salonu krawieckiego.

Mobilne miejsce prowadzenia działalności to jest miejsce prowadzenia działalności, które nie jest umieszczone w jednym miejscu dłużej jak trzy miesiące, na przykład przenośny kiosk z fast foodem.

Za „miejsce prowadzenia działalności” jest również uważany pod względem wybranych warunków prawnych także **automat**.

Podobnie jak w przypadku siedziby spółki, zakład (miejsce prowadzenia działalności) może znajdować się **w mieszkaniu**.

W porównaniu do siedziby, którą ma każda spółka jedyną, może być prowadzenie działalności prowadzone nawet w kilka **zakładach**. Na przykład jedna spółka z ograniczoną odpowiedzialnością może prowadzić sieć sklepów lub restauracji.

Z drugiej strony, jeśli firma nie potrzebuje zakładu (miejsca prowadzenia działalności gospodarczej) ze względu na charakter swojej działalności, nie jest zobowiązana go otwierać.

Spółka musi być w stanie udowodnić **prawny powód korzystania z zakładu** i jest zobowiązana do przedstawienia go Urzędowi Ewidencji Gospodarczej na jego żądanie (na przykład podczas kontroli). W praktyce najczęstszym powodem będzie umowa najmu, jeśli spółka nie jest właścicielem nieruchomości, w której znajduje się zakład.

Rozpoczęcie i zakończenie działalności gospodarczej (prowadzenie biznesu) w zakładzie (miejscu prowadzenia działalności) musi zostać **zgłoszone do Urzędu Ewidencji Gospodarczej**. W zgłoszeniu należy podać:

- nazwę handlową spółki,
- numer identyfikacyjny (REGON),
- adres zakładu lub jego lokalizacji oraz przedmiot działalności w tym zakładzie,
- data rozpoczęcia (lub zakończenia) działalności.

Urząd Ewidencji Gospodarczej **zapisze** również **zakład** z przypisanym numerem identyfikacyjnym zakładu w rejestrze handlowym.

Spółka jest zobowiązana zapewnić, aby był zakład **zdolny do prowadzenia działalności gospodarczej** - realizacji określonej działalności. Na przykład w przypadku prowadzenia restauracji będą to głównie zasady określone w przepisach higienicznych i przeciwpożarowych.

Każdy zakład musi mieć **wyznaczoną osobę odpowiedzialną za jego działalność**, która jest znana jako osoba *operacyjna*.

Spółka jest zobowiązana do **trwałego, zewnętrznego i widocznego oznakowania** każdego z pomieszczeń następującymi informacjami:

- nazwa handlowa spółki,
- numer identyfikacyjny spółki REGON.

Nie oznacza to jednak, że zakład nie może być oznakowany inną **nazwą do powszechnego użytku** przez społeczeństwo.

Przykład

Spółka Good Food s.r.o. w ramach swojej działalności gospodarczej prowadzi dwie restauracje, jedna z nich jest na szyldu oznaczona jako „Na rogu” i druga jako „U lipy”.

Ustanowiono dodatkowe wymagania dla **zakładów zamierzających sprzedawać towary lub świadczyć usługi na rzecz konsumentów**. Konsumentami to osoby fizyczne, które nie występują w ramach swojej działalności gospodarczej lub prowadzą działalność na własny rachunek.

Przykład:

Salon fryzjerski przeznaczony do świadczenia usług fryzjerskich dla ogółu społeczeństwa będzie uważany za zakład przeznaczony do świadczenia usług na rzecz konsumentów.

Przeciwnie, nie będzie to zakład przeznaczony do sprzedaży towarów konsumentom w przypadku specjalistycznego sklepu z nieobrobionymi płytami granitowymi i marmurowymi, który dostarcza towary wyłącznie przedsiębiorcom - przetwórcom tego materiału.

W przypadku zakładu wyznaczonego do sprzedaży towaru lub świadczenia usług na rzecz konsumentów zakład musi zawierać następujące dane szczegółowe:

- imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej,
- godziny sprzedaży lub pracy dla kontaktu z klientem,
- kategoria i klasa tymczasowego obiektu zakwaterowania (hotelu).

Podczas **zamykania zakładu** spółka zobowiązana jest do zapewnienia początku i końca zamknięcia. Tam, gdzie to możliwe, należy to zrobić z wyprzedzeniem, w odpowiednim widocznym miejscu z zewnątrz.

4.4 Kapitał zakładowy

Kapitał zakładowy jest obowiązkowym wymogiem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Składa się z **sumy wszystkich wkładów wspólników do spółki** wyrażonych w koronach czeskich.

4.4.1 Wkłady wspólników

Wkład wspólnika może być w postaci **pieniężnej**, co jest najczęstszym przypadkiem.

Partnerzy mogą jednak również zdeponować w firmie inną pozycję o wartości pieniężnej (**wkład niepieniężny** - aport), taką jak nieruchomość lub pojazd silnikowy.

Przeciwnie, wkład nie może stanowić pracy ani świadczonych usług.

Przykład

Nowo powstająca spółka NS s.r.o. zajmować się będzie projektowaniem wnętrz. Założycielki zamierzały stworzyć kapitał zakładowy poprzez zainwestowanie w ten sposób, że pani Nováková włoży do spółki 50 000 CZK i pani Svobodová jako projektanta zaproponowała świadczyć spółce swoje usługi projektowe o wartości także 50 000 CZK.

Taka procedura nie była jednak możliwa, a sąd rejestrowy nie wpisał spółki do rejestru handlowego.

W przypadku wkładu niepieniężnego konieczna jest jego **ocena przez biegłego** wpisanego na listę biegłych, prowadzoną zgodnie z prawem i ustalenie jego wartości w gotówce. Wartość tę wpisuje się w umowie spółki. Założyciele wybierają biegłego podczas zakładania firmy, później w czasie istnienia spółki ustala go prezes.

Wspólnicy zobowiązani są **spłacić przed złożeniem wniosku** o rejestrację spółki w rejestrze handlowym co najmniej 30% wkładu, resztę najpóźniej w ciągu 5 lat (chyba że umowa spółki przewiduje krótszy okres). W przeciwnym razie spółka ma prawo do zapłaty odsetek za zwłokę lub akcjonariusz może zostać wykluczony.

Następnie w trakcie istnienia spółki można kapitał zakładowy podwyższyć na podstawie decyzji walnego zgromadzenia spółki w następujący sposób:

- przejęciem obowiązku zobowiązania depozytowego w celu zwiększenia istniejących depozytów lub złożenia nowego depozytu,

- ze środków własnych firmy,
- połączenie powyższych sposobów.

Firma jest zobowiązana do **wpisania nowej kwoty do rejestru handlowego** w ciągu dwóch miesięcy.

Kapitał zakładowy można również **obniżyć** w trakcie bycia spółki.

4.4.2 Wysokość kapitału zakładowego

Minimalna ustawowa kwota wkładu wspólnika do spółki wynosi u spółki z ograniczoną odpowiedzialności **1 CZK**. Więc w ten sposób określa się również wysokość kapitału zakładowego. Tj. na przykład spółka założona przez trzech wspólników będzie miała minimalny kapitał zakładowy w wysokości 3 CZK. Umowa spółki może określać inną kwotę kapitału zakładowego spółki.

Kapitał zakładowy powinien odzwierciedlać wartość wniesioną przez wspólników do firmy.

Ogólnie można powiedzieć, że wyższa wartość kapitału zakładowego może **zwiększyć wiarygodność spółki** wobec klientów i partnerów biznesowych.

Jest to jednak ograniczone charakterem kapitału zakładowego - chociaż jest to kwota zainwestowana w spółkę, spółka nie jest zobowiązana do przechowywania jej na rachunku w celu ewentualnego wykorzystania.

Mówiąc prosto, nawet spółka z kapitałem zakładowym w wysokości 1 000 000 CZK może być nadmiernie zadłużona i nie być w stanie spłacić swoich długów. I odwrotnie, firma z jedną koruną może prosperować i być w pełni wypłacalna.

Spółka z kapitałem zakładowym w wysokości 1 CZK może być odpowiednim rozwiązaniem, na przykład **na początku działalności** nowego przedsiębiorcy, gdy konieczne jest całkowite zminimalizowanie kosztów. I odwrotnie, można go również dobrze wykorzystać w **rozgałęzionym przedsiębiorstwie**, w którym przedsiębiorca z jakiegoś powodu musi szybko i tanio odłożyć część działalności na osobny podmiot.

Najczęściej wysokość kapitału zakładowego spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wynosi od **50 000 CZK do 200 000 CZK**.

Taka kwota umożliwia również pokrycie **niezbędnych kosztów** poniesionych przez praktycznie każdą nowo utworzoną firmę przy zakładaniu firmy. Należą do nich koszty administracyjne, takie jak płatności na rzecz notariusza, urzędu wydającego zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej, sądu rejestrowego, opłaty za podpisanie dokumentów, ewentualnie opłatę prawnika, początkowy marketing, strony internetowe itp. Jeśli kapitał zakładowy nie kwalifikuje się do pokrycia wydatków, należy pobrać pożyczkę.

Kapitał zakładowy jest zdeponowany **na rachunku bankowym**. Konto to może być również wykorzystywane przez spółkę do dalszych transakcji.

4.5 Wspólnicy

Wspólnikami są po prostu **właściciele spółki**. Wspólnik posiada udział w spółce.

W spółce z ograniczoną odpowiedzialnością może działać **jeden wspólnik**, który następnie posiada 100% udział w spółce. Może być **więcej** wspólników.

Wielkość udziału wspólnika najczęściej **odpowiada kwocie jego udziału** w kapitale zakładowym spółki.

Przykład

Spółka ABC s.r.o. ma kapitał zakładowy w wysokości 200 000 CZK. Została założona przez wspólników:

- *panem A, który włożył do spółki 100 000 CZK,*
- *panem B, który włożył do spółki 50 000 CZK i*
- *panem C, który włożył do spółki także 50 000 CZK.*

Pan A posiada 50 % udział w spółce, pan B ma 25 % udziału i pan C również 25 % udziału w spółce.

Umowa spółki może jednak określać inny stosunek udziałów do wkładów na kapitał zakładowy.

Wspólnikami będą założyciele lub osoby, które nabyły udziały w spółce w inny sposób, na przykład w celu zapłaty na podstawie umowy przeniesienia udziału handlowego lub w drodze dziedziczenia.

Każda osoba, zarówno fizyczna, jak i prawna, może zostać wspólnikiem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Zatem na przykład spółka z ograniczoną odpowiedzialnością może być wspólnikiem innej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Spółka prowadzi **listę wspólników**. Podane są następujące dane o wspólnikach:

- imię i nazwisko,
- miejsce zamieszkania/siedziby,
- udział,
- wysokość wkładu,
- liczbę głosów w stosunku do udziałów,
- ewentualnie obowiązek dodatkowej opłaty.

4.5.1 Prawa wspólników

Wspólnik ma prawo na walnym zgromadzeniu, i poza nim żądać **informacji o spółce**, wglądu do dokumentów spółki oraz prawo do sprawdzenia danych zawartych w przekazywanych dokumentach.

Wspólnikom przysługuje prawo na **udział w zysku** ustalonym przez Walne Zgromadzenie, który ma zostać podzielony między wspólnikami, zwykle proporcjonalnie do ich udziałów (umowa spółki może określić inny stosunek). Wypłata udziału w zyskach podlega specjalnej stawce podatkowej (podatek pobierany u źródła).

Každý wspólník ma prawo wnieść **powództwo odszkodowawcze** przeciwko prezesowi spółki, który nie wywiązuje się należycie ze swoich obowiązków.

4.5.2 Walne Zgromadzenie

Wspólnicy uczestniczą **w zarządzaniu spółką** głównie poprzez głosowanie na Walnym Zgromadzeniu.

Walne Zgromadzenie jest **najwyższym organem spółki**, który reprezentuje zgromadzenie wszystkich wspólników.

Walne Zgromadzenie **zwołuje prezes** co najmniej raz w okresie obrotowym oraz w innych określonych przypadkach.

Wspólnik uczestniczy w Walnym Zgromadzeniu **osobiście lub w jego imieniu osoba upoważniona** na podstawie pisemnego pełnomocnictwa.

Z reguły Walne Zgromadzenie może być ważne, jeżeli obecni są wspólnicy posiadający **co najmniej połowę ogółu głosów**.

Na Walnym Zgromadzeniu decyzje podejmowane są **zwykłą większością głosów**, w niektórych przypadkach większością dwóch trzecich głosów lub w inny sposób określony przez umowę spółki.

Jeżeli nie wyklucza tego umowa spółki, można o niej zadecydować także poza walnym zgromadzeniem, **tzw. per rolla**. Głosowanie odbywa się poprzez przesłanie projektu decyzji wspólnikom na adres wspólnika oraz w stosownych przypadkach jego odpowiedzi.

Walne Zgromadzenie podejmuje decyzje w sprawach wymienionych w ustawie oraz w innych sprawach, które zastrzega dla swojej decyzji. Ogólnie są to **najważniejsze kwestie dotyczące istnienia i funkcjonowania spółki**, w szczególności:

- zmiana umowy spółki,
- zmiana kapitału zakładowego,
- wybór i odwołanie prezesa i rady nadzorczej
- decyzja o rozwiązaniu spółki,
- zatwierdzanie bilansu,
- określenie zysku do podziału i sposobu jego wypłaty,
- wykluczenie wspólnika.

Udział wspólnika w spółce **wygasa** w przypadkach przewidzianych przez prawo. Mogą one obejmować w szczególności:

- wykluczenie wspólnika ze spółki,
- wycofanie wspólnika na podstawie jego własnej woli,
- porozumienie o zakończeniu udziału wspólnika,
- odwołanie udziału wspólnika w spółce przez sąd i inne podmioty.

Udział w spółce może zostać również zakończony poprzez **przeniesienie udziału**. Prawo określa, na jakich warunkach udział może zostać przeniesiony na innego wspólnika (ogólnie łagodniejsze warunki) lub na stronę trzecią (surowsze warunki).

4.6 Prezesi

Organem statutowym spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest jeden lub więcej prezesów.

W przypadku więcej niż jednego prezesa może to być **organ kolegialny** lub każdy prezes może być **organem statutowym oddzielnie**. Częściowe różnice są określone przez prawo, ale w praktyce nie jest to podstawowa różnica.

Prezesem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością może być **osoba fizyczna lub nawet osoba prawna**, w tym wspólnik spółki. Jednak osoba prawna pełniąca tę funkcję musi być reprezentowana przez osobę fizyczną.

Prezes jest powoływany przez **Walne Zgromadzenie spółki** i wpisany do rejestru handlowego.

Najlepiej jest zmodyfikować szczegółowe warunki działalności prezesa w formie pisemnej w **umowie o pełnieniu funkcji**. Ta obejmuje w szczególności ustalenie wynagrodzenia za usługi wykonawcze i inne świadczone usługi (takie jak udostępnienie samochodu, telefonu komórkowego itp.), warunki zakazu konkurencji i inne.

Jednocześnie prezes nie powinien być zatrudniony w firmie na podstawie umowy o pracę; mogło by chodzić o tzw. zbieżność funkcji, która jest w większości niedozwolona.

4.6.1 Działalność prezesa

Prezes ponosi wyłączną odpowiedzialność za **zarządzanie handlowe spółką** - nikt nie jest upoważniony do wydawania prezesowi instrukcji dotyczących zarządzania spółką.

Należą do nich szczególnie:

- strategiczne decyzje handlowe oraz
- decyzje dot. codziennego funkcjonowania spółki.

Ponadto organ wykonawczy odpowiada za:

- właściwe prowadzenie ewidencji i księgowość,
- prowadzenie listy wspólników,
- na żądanie, informowanie wspólników o sprawach spółki;
- przygotowanie pełnego brzmienia umowy spółki w przypadku jej zmiany i zdeponowanie w zbiorze dokumentów rejestru handlowego.

Prezes **występuje w imieniu spółki poza nią**. W szczególności podpisuje w imieniu spółki dokumenty - umowy.

W przypadku kilka prezesów każdy prezes może działać samodzielnie. Umowa spółki może określić, że w celu ważnego działania w imieniu spółki wymaga działanie więcej prezesów. Można w niej również zastrzec, że działanie więcej niż jednego prezesa jest wymagane tylko w określonych sytuacjach.

Przykład

Spółka Biznesmeni s.r.o. ma trzech prezesów. W umowie spółki zostało określono, że w imieniu spółki występuje każdy prezes samodzielnie pod określonym warunkiem, podczas gdy co najmniej dwóch członków zarządu jest zobowiązanych do działania podczas działań dotyczących pełnienia w wysokości przekraczającej 200 000 CZK.

W praktyce więc umowa zakupu nowej maszyny fabrycznej o wartości 280 000 CZK dla spółki Biznesmeni s.r.o. zostanie podpisana wspólnie przez dwóch prezesów. Kolejne zamówienie na usługi montażowe dla tej maszyny w cenie 45 000 CZK podpisuje tylko jeden z prezesów.

*Można powiedzieć, że prezes powinien być **głównym menedżerem spółki**. Typowe działania wykonawcze w praktyce obejmują:*

- określenie strategii handlowej spółki,
- określenie koncepcji budżetu,
- zarządzanie działalnością handlową i gospodarczą spółki,
- negocjacje ze strategicznymi partnerami handlowymi spółki i ewentualnie z zasadniczymi klientami,
- negocjacje w imieniu spółki wobec urzędów,
- decyzje o utworzeniu kluczowych stanowisk pracy w spółce i ich obsadzenie.

4.6.2 Nadzorowanie nad właściwym gospodarowaniem

Podstawowym punktem wyjścia działalności prezesa jest tzw. obowiązek dbania o właściwego gospodarza. Taki stopień **staranności musi wykonywać prezes podczas wykonywania swojej pozycji**.

W szczególności istnieje obowiązek działania:

- z niezbędną **lojalnością**, więc z zachowaniem poufności poufnych informacji dotyczących spółki,
- z **uprzywilejowaniem interesów spółki** przed swoimi własnymi, przed interesami swoich bliskich itp.,
- z **niezbędną wiedzą i starannością**, więc informowanie i uzasadnionym interesie społecznym.

Częścią obowiązku nadzoru odpowiedniego gospodarza jest także potrzeba **rozpoznania braku specjalistycznej wiedzy** z jego strony oraz potrzeby zapewnienia profesjonalnych informacji.

Ponadto, w ramach nadzoru dobrego gospodarza powinien prezes rozpoznać, czy **nie posiada niezbędnych umiejętności**, wiedzy i jakości pozycji w konkretnej firmie i ewentualnie zrezygnować z danej pozycji.

W celu oceny pełnienia obowiązków nadzoru dobrego gospodarza należy zastosować **porównanie z inną rozsądnie staranną osobą** na tym samym stanowisku w podobnej sytuacji.

4.6.3 Zakaz konkurencji

Dla prezesa obowiązuje zakaz konkurencji.

Bez zgody wszystkich wspólników **nie jest on uprawniony do prowadzenia działalności w tej samej dziedzinie**, co spółka, ani do bycia statutowym organem spółki w niej działającej (szczegółowe informacje są określone przez prawo).

4.7 Rada Nadzorcza

Rada nadzorcza jest **organem kontrolnym** spółki, który może zostać powołany lub nie.

Jeżeli Rada Nadzorcza jest ustanowiona w spółce, **nadzoruje ona działania prezesa**.

Ponadto sprawdza również informacje zawarte w księgach handlowych i księgowych, dokumentach i sprawozdaniach finansowych.

4.8 Poręczenie za zobowiązania

W spółce z ograniczoną odpowiedzialnością istnieją trzy główne rodzaje odpowiedzialności za zobowiązania spółki. Przede wszystkim sama spółka jest odpowiedzialna za swoje zobowiązania, dalej wspólnicy są odpowiedzialni za swoje zobowiązania, jeśli wszystkie wkłady nie zostały jeszcze spłacone, a na koniec ręką za własne błędy i za niewłaściwe postępowanie także prezesi spółki.

4.8.1 Odpowiedzialność spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

W związku z tym spółka odpowiada za wszystkie swoje zobowiązania. Nie jest to jednak poręczenie, ale odpowiedzialność i zobowiązanie do wykorzystania wszystkich aktywów spółki z o.o., ruchomych, nieruchomości, tj. środków na rachunkach, wyposażenia spółki i innych, w celu zaspokojenia roszczeń osób trzecich, wobec których ponosi odpowiedzialność.

4.8.2 Odpowiedzialność wspólników

W przypadku, gdy jesteś wspólnikiem sp. z o.o., ponosisz odpowiedzialność za zobowiązania spółki solidarnie z pozostałymi wspólnikami (chyba że sp. z o.o. ma tylko jednego wspólnika), tzn. wszyscy solidarnie i niepodzielnie. Wierzyciel spółki ma prawo zwrócić się do dowolnego wspólnika i żądać o zaspokojenie roszczenia, w przypadku odpowiedzialności, jeżeli nie może się uspokoić na majątku sp. z o.o., jeżeli nie posiada żadnego majątku (aktywów).

Wspólnik, na którego moc się wierzyciel zaspokoił, potem może regresywnie dochodzić roszczeń od pozostałych wspólników.

Odpowiedzialność wspólników jest jednak ograniczona, i to tak, że wspólnicy gwarantują tylko do kwoty nieopłaconych części wkładów zapisanych do rejestru handlowego. Po zarejestrowaniu spłaty wszystkich wkładów w rejestrze handlowym zobowiązanie wygasa. Do momentu spłaty wszystkich wkładów przez wszystkich wspólników wszyscy wspólnicy ponoszą odpowiedzialność solidarnie, nawet ci, którzy już w pełni spłacili kapitał zakładowy.

4.8.3 Odpowiedzialność i poręczenie prezesów

Prezes sp. z o.o. ponosi odpowiedzialność tylko wtedy, gdy złamał swoje zobowiązania prawne, powodując w ten sposób szkodę. Podstawowym obowiązkiem prezesa jest przede wszystkim wykonywanie swoich uprawnień i czynności pod nadzorem właściwego gospodarza. Ciężar udowodnienia tego obowiązku spoczywa na samych prezesach, a w przypadku sporu muszą oni udowodnić, że działali z należytą starannością właściwego gospodarza.

Niemniej ważnym obowiązkiem prezesa jest obowiązek złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości we własnej firmie, jeżeli spółka jest w stanie upadłości, tj. jeżeli firma ma więcej wierzycieli i nie jest w stanie spłacić swoich zobowiązań przez dłuższy okres.

W przypadku szkód wyrządzonych przez kilku prezesów ponoszą oni odpowiedzialność solidarnie i niepodzielnie.

Ponadto obowiązuje, że prezesi odpowiadają wspólnie i niepodzielnie (solidarnie) za zobowiązania spółki do wysokości tak spowodowanych szkód. Jeśli więc prezes (prezesi) nie zapłaci szkody, a wierzyciele nie będą w stanie uzyskać swoich wierzytelności z majątku firmy (np. dlatego, że spółka wstrzymała płatności), mogą zgłosić swoje roszczenia bezpośrednio do prezesa, który jest zobowiązany do ich wyrównania do wysokości szkody spowodowanej przez firmę. Odpowiedzialność prezesa za zobowiązania spółki wygasa, jeżeli odszkodowanie zostanie wypłacone.

4.9 Fundusz rezerwowy

Fundusz rezerwowy przedstawia fundusz spółki, który jest utworzony w celu pokrycia ewentualnych strat z działalności.

Od 1.1.2014r. ustawa o spółkach gospodarczych nie nakłada na spółki z ograniczoną odpowiedzialnością ani spółki akcyjne obowiązku utworzenia rezerwowego funduszu prawnego, z wyjątkiem kilku szczególnych przypadków, np. w przypadku sprzedaży na aukcji udziałów własnych lub udziałów osoby kontrolnej i tzw. pomocy finansowej, co raczej nie dotyczy spółek z o.o.

Każda spółka może teraz zdecydować, czy założyć fundusz rezerwowy i w jakiej wysokości, czy też całkowicie zamknąć fundusz rezerwowy. Wcześniej, tj. przed 1 stycznia 2014r., powszechną praktyką było dołączanie dosłownego brzmienia Kodeksu handlowego do dokumentów założycielskich spółki. Dokumenty założycielskie większości spółek założonych przed 1 stycznia 2014r. zazwyczaj zawierają obowiązek utworzenia funduszu rezerwowego oraz sposób jak utworzyć fundusz rezerwowy.

W przypadku, że spółka z o.o. nie chce już utworzyć funduszu rezerwowego, Walne Zgromadzenie podejmuje decyzję o jego rozwiązaniu uchwałą, która musi zostać podjęta w formie aktu notarialnego. Jednocześnie akt notarialny zmienia umowę spółki, tj. zniesie obowiązek utworzenia funduszu rezerwowego i podejmie decyzję o przeniesieniu salda funduszu rezerwowego na rachunek zysków zatrzymanych z poprzednich lat i na ewentualne wypłaty dla wspólników.

Kolejnym warunkiem rozwiązania funduszu rezerwowego jest fakt, że spółka by mogła takim działaniem na mocy ustawy o niewypłacalności spowodować upadłość. Upadłość oznacza niewypłacalność spółki w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 2 ustawy o niewypłacalności. Spółka powinno zatem przeprowadzić tak zwany test niewypłacalności przed rozwiązaniem funduszu rezerwowego.

W celu podziału funduszu rezerwowego potem spółka z o.o. musi również spełnić warunek określony w art. 161 ust. 4 ustawy o korporacjach handlowych, więc, że kwota przeznaczona *wśród wspólników nie może przekraczać kwoty zysku za ostatni rok obrotowy powiększonej o zyski zatrzymane z poprzednich okresów i pomniejszonej o straty z poprzednich okresów oraz rezerwy i inne fundusze zgodnie z niniejszą ustawą i umową spółki.*

Z tego powodu fundusz rezerwowy również nie powinien zostać rozwiązany bez zwykłych lub nadzwyczajnych sprawozdań finansowych, nie starszych niż 6 miesięcy.

4.10 Zakres działalności

Zgodnie z postanowieniem § 420 ust. 1 Kodeksu cywilnego za przedsiębiorcę uważa się przedsiębiorcę, który samodzielnie, na własny rachunek i na własną odpowiedzialność, wykonuje działalność zarobkową w handlu lub w podobny sposób, z zamiarem konsekwentnego prowadzenia działalności zarobkowej.

Przedsiębiorczością rozumiano zatem niezależną działalność zarobkową na własny rachunek i odpowiedzialność handlu lub w podobny sposób, z zamiarem konsekwentnego prowadzenia działalności w celu osiągnięcia zysku.

Przedmiotem działalności gospodarczej może być działalność na podstawie ustawy o prowadzeniu działalności gospodarczej, zgodnie z którą działalność jest działalnością ciągłą prowadzoną niezależnie, we własnym imieniu, na własną odpowiedzialność, w celu osiągnięcia zysku i na warunkach określonych w ustawie o prowadzeniu działalności gospodarczej.

Działalności są podzielone na transakcje licencjonowane (patrz *Załącznik 3* ustawy o działalności gospodarczej), które mogą być prowadzone na podstawie koncesji i ogłoszonej działalności, które, jeżeli spełnione są określone warunki, mogą być prowadzone na podstawie zgłoszenia. Zgłaszanie działalności to: a) rzemiosła (patrz *Załącznik 1* ustawy o działalności gospodarczej), jeżeli warunkiem prowadzenia działalności jest kompetencja zawodowa określona w sekcjach 21 i 22 ustawy o działalności gospodarczej (patrz *Załącznik 1* ustawy o działalności gospodarczej); jeżeli warunkiem prowadzenia działalności gospodarczej jest kompetencja zawodowa określona w Załączniku nr 2 do ustawy o działalności gospodarczej; oraz c) działalność wolna (niezależna), w której kompetencje zawodowe nie są określone jako warunek prowadzenia działalności gospodarczej (patrz *Załącznik 4* ustawy o działalności gospodarczej).

W ramach tak zwanego wolnej działalności gospodarczej, tj. „produkcji, handel i usługi niewymienione w załącznikach 1–3 ustawy o działalności gospodarczej” możliwe jest wówczas prowadzenie wszystkich czynności będących działalnością gospodarczą (jest to ciągła działalność prowadzona niezależnie, we własnym imieniu, w celu osiągnięcia zysku, a jednocześnie nie są to czynności wykluczone bezpośrednio z reżimu działalności gospodarczej - są one wymienione wyczerpująco w sekcji 3 ustawy o działalności gospodarczej) i które nie należą do jednej z branż rzemieślniczych, związanych lub licencjonowanych. Dziedzina działalności w zakresie wolnej działalności gospodarczej, którą przedsiębiorca zobowiązany jest podać w zgłoszeniu działalności gospodarczej, a która następnie jest wpisana do rejestru handlowego i wymieniona w wyciągu z tego rejestru, nie ma wpływu na zakres pozwolenia na prowadzenie działalności wolnej działalności gospodarczej.

Przedmiotem prowadzenia działalności gospodarczej mogą być również czynności, prowadzone na własny rachunek i na własną odpowiedzialność w celu konsekwentnego wykonywania tego celu i osiągnięcia zysku na podstawie zezwolenia przy zastosowaniu przepisów innych niż ustawa o działalności gospodarczej, takich jak wolne zawody, doradztwo podatkowe zgodnie z ustawą o doradztwie podatkowym, wykonywanie zawodu uprawnionego architekta zgodnie z ustawą o zawodzie upoważnionego architekta oraz wykonywanie zawodu upoważnionych inżynierów i techników pracujących w budownictwie itp.

5 Lista zastosowanych źródeł i literatury